

Keski-Suomen Maanpuolustaja

Keski-Suomen reservipiirien lehti • www.ksmaanpuolustaja.fi • Nro 3, syyskuu 2023 • 42. vuosikerta

20 vuotta yhteistoimintaa
Keski-Suomen Reserviläispiiri ry - KL Sakala Malev

Jotta kaupassa
olisi kiva käydä.

www.nammo.com

Healing with heat

**Säästä sähköä ja
paranna huolto-
varmuutta**

Varaavalla takalla lämmität
kotisi ja valmistat ruokaa
ilman sähköä. Kysy nyt
tarjous ja varmista talven
takkatoimitus!

[®] Tulikivi

JYVÄSKYLÄN
TAKKAKESKUS |

Vapaaherrantie 2
puh. 0400 690445

**Sujuvaan arkeen ja
huolettomaan huomiseen**

Me olemme täällä, kun tarvitset neuvoja
unelmien saavuttamiseen tai apua arjen
raha-asioihin. Tervetuloa meille!

op.fi/keski-suomi

OP Keski-Suomi

Keski-Suomen Maanpuolustaja 3/2023

42. vuosikerta

Poimintoja tästä lehdestä:

* Yhteistoiminnan kaksi vuosikymmentä	4
* In memoriam Martti J. Kari	5
* Nelostie muuttui kiitotieksi	7
* Viron suojeluskuntajärjestelmästä	10
* Suomi rakensi Viron puolustusvoimia	12
* Majurin Mediamalja Pauliina Ylitalolle	15
* Ari Heikkilä ja isot ajoneuvot	18

Historiallinen hetki Viron Viljandin vapaudenaukiolla 4.8.2023. Keski-Suomen Reserviläispiirin seppelä laskettiin Viron vapaustaistelun 1918-1920 uhrien muistomerkillä. Henkilöt vasemmalta: majuri Lapp, Sakala Malevan päällikkö, toiminnanjohtaja Tapio Paappanen, puheenjohtaja Perttu Hietanen, Marko Vanninen ja oikealla majuri evp Rein Kikas.

PÄÄKIRJOITUS

Yhteistoiminnan kaksi vuosikymmentä

Suomen ja Viron välisen yhteistoiminnan taustoja haettaessa on tehtävä aikamatka vapaussotamme jälkeisiin vuosiin, jolloin Viro taisteli olemassaolonsa puolesta kommunisteja vastaan 1918-1920. Viro pyysi apua pohjoismailta, mutta vain Suomi antoi konkreettista apua. Svinhufvudin sanat: ”Ystäviä on autettava” sai aikaan kaksi vapaajoukkoa Viron vapaussotaan. Ruotsalainen majuri Martin Ekström johti ensimmäistä vapaajoukkoa Tallinnasta Narvaan. Viljandissa syntynyt everstiluutnantti Hans Kalm johti toista vapaajoukkoa, mikä tunnetaan nimellä ”Pohjan pojat”.

Kun Neuvostoliitto romahti vuonna 1991, suomalaiset auttoivat Viron armeijaa alkuaskeleissaan. Eversti Matti Lukkari oli silloin yksi avainhenkilö tässä työssä. Hänellä oli apunaan myös keskisuomalaista reserviä, josta kerrotaan tarkemmin tässä lehdessä myöhemmin. 1990-luvun alussa virolaisia saapui opiskelemaan Suomen Kadettikouluun. Keuruulla Keski-Suomen Rykmentissä toiminut Pioneerikoulu järjesti vuonna 2001 upseerikurssin, josta valmistui kymmenen nuorempaa luutnanttia.

Tultaessa 2000-luvulle Reserviläisliitto oli aloitteellinen ja sen myötä Keski-Suomen Reserviläispiiri ry ja Viljandissa toimiva Sakala Malev -suojeluskunta solmivat sopimuksen yhteistoiminnasta vuonna 2003. Silloin käynnistyi vierailut Viljandiin ja vastaavasti sieltä Keski-Suomeen. Vuonna 2009 silloinen Sakala Malevan päällikkö everstiluutnantti Anto Kergand vieraili Jyväskylässä. Silloin sovittiin, että suomalaisia kutsutaan Viron itsenäisyyspäivän ja Sakala Malevan vuosipäivän juhlallisuuksiin. Vastaavasti virolaiset toivottiin tervetulleiksi seuraamaan Keski-Suomen maanpuolustusjuhlan tapahtumia. Silloin käynnistettiin myös tunnustelut mahdollisista sotilaallisten harjoitus-

ten seuraamisista. Sittemmin virolaiset ovat päässeet näkemään MPK:n harjoituksia. Anto Kergand valmistui upseeriksi meidän Kadettikoulusta ja on toiminut Viron ja Suomen sotilasasiamiehenä ja vaativissa kansainvälisissä tehtävissä mm. Afganistanissa.

Kaksi vuosikymmentä tuli täyteen reserviläispiirin ja Sakala Malevan yhteistoiminnassa tänä vuonna. Suomalaisia on tukijäseninä Sakala Malev -suojeluskunnassa. Elokuun alussa oli juhla-viikonloppu ja se piti sisällään tukijäsenille harjoituksen, jossa oli ammuntaa, kenttälääkintää ja kovien käsikranaattien heittoharjoitus. Monelle suomalaiselle viime mainittu oli ensimmäinen kerta.

Suomalaisia on ollut viime vuosina mukana vaativissa kilpailusuorituksissa, joita ystäväsuojeluskunta on järjestänyt. On ollut pitkän matkan kivääriammuntaa ja fyysisesti rankka Soduriproov-kisa, jossa miehistä lähtee viimeisetkin ”mehut” kun toimitaan partiona, joka ei saa joutua vihollisen yllättämäksi.

Virosta tuli Naton jäsen vuonna 2004 ja Suomi pääsi jäseneksi menneen kevään huhtikuussa. Kahden Nato-maan reserviläisten yhteistoiminta on nyt aivan uudella tasolla. On erittäin tärkeää, että ollaan tietoisia vapaaehtoisen maanpuolustuksen tavoitteista ja tarkoituksesta puolien ja toisin.

*Toiminnantäyteistä syksyn aikaa
reservin toimijoille!*

*Tapio Paappanen
Päätoimittaja*

Martti J. Kari in memoriam

Jyväskylän yliopiston työelämäprofessori, FT ja eversti (evp.) Martti J. Kari kuoli keskiviikkona 30.8.2023. Kari sairastui muutama vuosi sitten syöpään, josta hän kertoi avoimesti julkisuudessaakin. Kari oli kuollessaan 62-vuotias.

Martti Kari oli syntynyt 17.11.1960 Tampereella. Lapsuutensa ja nuoruutensa hän vietti Kouvolassa, jossa hän kirjoitti ylioppilaaksi Kouvonrinteen lukiossa vuonna 1980. Tässä vaiheessa Kari suunnitteli vielä historian opettajan uraa, mutta Laskuvarjojääkärikoulussa suoritettu varusmiespalvelus muutti suunnitelmat: se, että nuori mies pääsi hyppäämään laskuvarjolla, ampumaan, räjäyttämään ja oppimaan sissitaitoja oli Karin kertoman mukaan niin hienoa, että hän päätti suunnata sotilasuralle.

Kadettikurssin 68 Kari aloitti heti varusmiespalveluksen jälkeen vuonna 1981. Valmistumisen jälkeen vuonna 1984 Karin sotilasura alkoi Panssariprikaatissa Parolannummella, Hämeen Jääkäripataljoonassa. Merkittävä käänne Karin sotilasuralla tapahtui vain neljä vuotta valmistumisen jälkeen, kun everstiluutnantti Yrjö Viitasaari, Viestikoelaitoksen silloinen johtaja, soitti Karille ja tarjosi ”hyviä hommia”.

Hyvissä hommissa oli kyse työstä sotilastiedustelussa. Kari oli aloittanut venäjän kielen opinnot jo lukiossa, ja hän oli pannut merkille, että moni venäjäntaitoinen upseeri oli ikään kuin kadonnut jonnekin. Kari katosi nyt samaan paikkaan, ja aloitti työn upseerina Viestikoelaitoksella Tikkakoskella. Samassa yhteydessä Kari muutti perheineen Jyväskylään.

Karin ura Viestikoelaitoksella alkoi operaattorina, mikä tarkoitti esimerkiksi radioliikenteen seuraamista. Myöhemmin hän siirtyi tiedusteluanalytikoksi ja johtamaan analyysien tekemistä. Lopulta Karista tuli koko Viestikoelaitoksen johtaja. Viestikoelaitos itsenäisenä organisaationa lakkautettiin puolustusvoimauudistuksen myötä 2014, ja tämän jälkeen Kari toimi Pääesikunnan tiedustelupäällikkönä ja Puolustusvoimien apulaistiedustelupäällikkönä.

Viimeisinä upseerivuosinaan Kari oli Puolustusvoimien edustajana mukana työryhmissä, joissa valmisteltiin Suomen tiedustelulainsäädäntöä. Kari oli aiheeseen liittyen nä-

Martti J. Kari palkittiin vuonna 2022 Majurin Mediamaljalla.

kyvä toimija: hän kertoi tiedustelusta ja sitä koskevan lainsäädännön tarpeellisuudesta laajasti niin medioissa kuin erilaisissa tilaisuuksissakin. Myös Twitterissä Kari aktivoitui nimenomaan tiedustelulakeihin liittyvän keskustelun yhteydessä. Kari jäi reserviin vuoden 2017 lopussa.

Jo ennen reserviin jääntään Kari oli aloittanut sivutoimisena tiedustelun opettajana Jyväskylän yliopistossa, ja vuoden 2018 alusta hän siirtyi täyspäiväisesti akateemiselle uralle. Kari käytännössä kehitti Jyväskylän yliopiston tiedustelukoulutuksen ja oli avaintoimija myös vuonna 2019 aloittaneen Turvallisuus ja strateginen analyysi -maisteriohjelman suunnittelussa ja toteuttamisessa. Filosofian tohtoriksi Kari väitteli vuonna 2019 Venäjän kokemasta siihen kohdistuvasta kyberuhasta.

Karin tavoitteena oli poistaa tiedustelusta turha mystiikka ja osoittaa, ettei se liity vain sotilaalliseen toimintaan, vaan tiedustelusta ja tiedustelumenetelmistä voivat hyötyä niin yritykset, organisaatiot kuin yksilötkin. Karin pitämät tiedustelukurssit olivatkin alusta alkaen erittäin suosittuja.

Koko kansan tietoisuuteen Kari nousi vuonna 2022, kun hänen vuonna 2018 Jyväskylän yliopistossa pitämänsä luennon ”Miksi Venäjä toimii niin kuin se toimii?” tallenteesta tuli Venäjän Ukrainaa vastaan aloittaman laittoman sodan myötä äärimmäisen katsottu. Suomen kaikkien aikojen katsotuimman yliopistoluennon on tähän mennessä nähnyt yli kaksi miljoonaa katsojaa.

Luennon ja Ukrainan sodan myötä Karista tuli erittäin kysytty asiantuntijakommentaattori ja luennoija, jonka kalenteri täyttyi helmikuun 2022 jälkeen äärimmilleen. Kari suhtautui tunnettuuteensa ja suosioonsa nöyrästi: ”On ilo palvella” oli tyypillinen kommentti hänen työstään usein saamiinsa kiitoksiin. Karia jäivät laajan ystäväpiirin lisäksi kaipaamaan erityisesti vaimo Niina, viisi lasta ja kääpiövilakoira Obi.

Panu Moilanen

Luotettava ja suorituskykyinen Suomi Natossa

Hyvät Keski-Suomen Maanpuolustajan lukijat!

Suomi on tehnyt Naton kanssa yhteistyötä jo 1990-luvulta lähtien, joten tuore jäsenyytemme ei aiheuta äkillisiä muutoksia. Vaikutuksia toki riittää. Puolustusvoimien yhteensovittaminen keskittyy Naton yhteisen puolustuksen ulottamiseen Suomeen ja siihen liittyvien toimenpiteiden toteuttamiseen. Jäsenyys vaikuttaa esimerkiksi Puolustusvoimien tehtäviin. Muutos tulee tarpeesta puolustaa Suomen lisäksi tarvittaessa myös liittolaisia. Lakimuutokseen liittyvä säädösvalmistelu on käynnistetty. Kokonaisuutena yhteensovittaminen on vuosien mittainen kokonaisuus.

Naton jäsenenä Suomi on liitetty Naton komento- ja johtamisrakenteeseen. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että Suomi on osa Naton Euroopan joukkojen komentajan vastuualueita. Kotimaan johtamisrakente puolestaan säilyy hyvin pitkälle nykyisellään. Puolustus suunnittelua tehdään luonnollisesti yhdessä Naton kanssa.

Nato-tehtäviin tarvitaan henkilöstöä

Puolustusvoimilta Nato-jäsenyys vaatii lisää henkilöstöä ja Nato-asioiden parissa työskentelevien määrä tulee lisääntymään. Suurin osa Nato-tehtävistä on ammattisotilaille, mutta osassa tehtävistä voidaan hyödyntää myös reserviläisiä. Naton siviilitehtävät ovat avoinna Naton jäsenmaiden kansalaisille, jotka täyttävät haettavien tehtävien hakuehdot. Tehtävät täytetään porrastetusti usean vuoden kuluessa.

Natolla ei ole omia joukkoja, vaan Naton operaatioihin tarvittavat joukot ovat jäsenmaiden vapaaehtoisesti luovuttamia. Suomi tulee aikanaan ilmoittamaan omia

joukkoja Naton nopean toiminnan joukkoihin. Varsinaisiin operaatioihin osallistuminen puolestaan on aina kansallinen päätös.

Nato-jäsenyys ei muuta asevelvollisten koulutuksen sisältöä

Koulutukseen jäsenyys tuo konkreettisia muutoksia lähinnä ammattisotilaille. Yksityiskohtien selvitys on vielä käynnissä. Varusmiesten ja reserviläisten koulutukseen Nato-jäsenyys ei itsessään tuo muutostarpeita. Varusmiehiä ja reserviläisiä koulutetaan jatkossakin Suomen puolustamiseen. Puolustusliiton jäsenyys huomioidaan varusmiehille annettavassa turvallisuuspolitiikan opetuksessa. Kansainvälisen harjoitustoiminnan lisääntyessä englannin kieltä käytetään enemmän.

Kansainvälinen puolustusyhteistyö vahvistaa Suomen kansallista puolustusta

Puolustusvoimat on pitänyt ja tulee jatkossakin ylläpitämään ja kehittämään vahvaa omaa puolustuskykyä ja jatkamaan kahden- ja monenvälistä puolustusyhteistyötä. Vuosien aikana rakennettu puolustusyhteistyöverkosto on kiristyneessä turvallisuustilanteessa osoittanut merkityksensä. Toiminta kehittää myös lain edellyttämiä kykyjä tarvittaessa antaa ja vastaanottaa sotilaallista apua.

Erinomaista syksyn jatkoa!

Everstiluutnantti

Yrjö Lehtonen

Hawk Mk 66 -suihkuharjoitushävittäjä laskussa nelostien varalaskupaikalle Tikkakoskella heinäkuun lopussa.

Nelostie muuttui kiitotieksi heinäkuussa

Maantietukikohdat ovat oleellinen osa Ilmavoimien taistelutapaa

Panu Moilanen

Ilmasotakoulu järjesti heinäkuun lopussa Kesäbaana 23 -harjoituksen, jossa käytettiin ensimmäistä kertaa myös Tikkakosken uutta, osana nelostietä olevaa varalaskupaikkaa. Varalaskupaikalle lennettiin käytännössä kaikilla ilmavoimien konetyypeillä, ja yleisöllä oli mahdollisuus seurata harjoitusta lähes aitiopaikoilta, nelostien meluvalleilta, joille kerääntyikin kaikkina kolmena lentopäivinä niin aktiivisia lentokonebongareita kuin muitakin harjoituksesta kiinnostuneita.

Varalaskupaikkojen käyttö on osa Ilmavoimien taistelutapaa, joka perustuu liikkuvuuteen ja hajauttamiseen. Niin lento- kuin muutakin kalustoa voidaan siirtää nopeasti ja ketterästi olemassa olevien kiinteiden tukikohtien ja ennalta määriteltujen ja valmisteltujen väliaikaisten tukikohtien välillä. Väliaikaisia tukikohtia voidaan perustaa paitsi olemassa oleville lentopaikoille, niin myös esimerkiksi maanteille tarkoitusta varten rakennetuille varalaskupaikoille.

Liikkuvalla ja hajautetulla taistelutavalla arvokasta lentokalustoa voidaan paremmin suojata vastustajan toimenpiteiltä, esimerkiksi ohjusiskuilta. Tämä auttaa kaluston selviytymisessä ja taistelukyvyyn ylläpidossa. Toiminta saattaa myös tehostua, sillä väliaikaisia tukikohtia on kriisitilanteessa mahdollista perustaa lähemmäksi varsinaista sotatoimialuetta. Etummaisten väliaikaisten tukikohtien toiminta-aika voi olla vain muutamia tunteja. Tällaista tapaa operoida ilman riippuvuutta suurista ja perinteisistä lentotukikohdista kutsutaan NATOssa ACE-operoinniksi (agile combat employment, ketterä taistelutoiminta).

Ketteryyttä tarvitaan ilmasodankäynnissä

Ukrainassa käytävä sota on osoittanut ketteryyden merkityksen ilmasodankäynnissä. Uudet tiedustelumenetelmät, esimerkiksi len-

nokit ja satelliitit ovat tehneet sotilaskaluston piilottamisesta lähes mahdotonta. Tämän vuoksi varsinkin kaikkein arvokkaimman kaluston sijoitusta on muutettava jatkuvasti ja nopeasti, ja kalusto on hajautettava. Lentokaluston osalta tämä on merkityksellistä myös ilmatilaan pääsyn varmistamiseksi – kriisitilanteessa on tärkeää, että Ilmavoimilla on koko ajan käytössä toimintakykyisiä tukikoh-
tia.

Suomen ohella myös Ruotsin Ilmavoimat käyttää samanlaista hajautukseen ja liikkuvuuteen perustuvaa taistelutapaa. Ukrainan sodan havainnot ovatkin lisänneet NATO-maiden kiinnostusta tähän pohjoismaiseen ilmataistelutapaan. Sitä pidetään tehokkaampana ja parempana ratkaisuna kuin esimerkiksi Norjan mallia, jossa pääpaino on päätukikohtien tehokkaassa suojaamisessa. Norja onkin viime vuosina keskittänyt uusien ja tehokkaampien ilmatorjuntajärjestelmien hankintaan.

Ruskaan Iso-Britannian hävittäjiä

Ilmavoimien seuraava suuri harjoitus on jokasyksyinen Ruska-ilmaoperaatioharjoitus, joka toteutetaan tänä vuonna 25.-30. syyskuuta 2023. Siinäkin lennetään myös maantietukikohdista, tällä kertaa Tervosta ja Vieremältä. Ruska-harjoitukseen osallistuu suomalaisen lentokaluston lisäksi lento-osastoja myös Ruotsista ja Ison-Britanniasta.

Ison-Britannian F-35-hävittäjän tukeutuvat harjoituksen aikana Norjan rannikolla purjehtivaan Queen Elizabeth -lentotukialukseen, jolta hävittäjät lentävät Suomen ilmatilaan, suorittavat niille annetut tehtävät ja palaavat ilman välilaskua lentotukialukselle. Tämän mahdollistavat toteutettavat ilmatankkaukset.

Keski-Suomen Reserviläispiiri ry ja Viron Sakala Malev -suojeluskunta

20 vuotta yhteistoimintaa

Päätoimittaja
Tapio Paappanen

Sakala Malev

Viron taistellessa itsenäisyytensä puolesta vuosina 1918-1920 noin 900 ihmistä, joilla oli siteitä historialliseen Viljandiin ja Mulgimaahan, menetti silloin henkensä.

Amandus Adamson, virolainen taiteilija ja akateemikko, suunnitteli muistomerkin, joka paljastettiin ensimmäisen kerran 19.9.1926. Paljastajana oli Viron valtionpäämies Jaan Teemant.

Venäjän miehityksen aikana 19.7.1941 kommunistit kaatoivat muistomerkin ja myöhemmin keuhkokuumeella 1949 tuhosivat sen täysin.

Muistomerkki sai uuden elämän tämän vuoden juhannusaattona. Kuvassa Sakala Malevan ja Keski-Suomen reserviläispiirin seppeleet.

Viro itsenäistyi 24.2.1918. Neuvostoliiton romahduksen jälkeen Viro julistautui uudelleen itsenäiseksi 20.8.1991. Päivää vietetään kansallisenä juhlapäivänä, uudelleenitsenäistymispäivänä.

Keski-Suomen reserviläispiiri ja Viron Viljandissa vaikuttava suojeluskunta Sakala Malev solmivat yhteistoimintasopimuksen vuonna 2003. Nyt kun kaksi vuosikymmentä oli kulunut tuosta hetkestä, vietettiin yhteistoiminnan kunniaksi viikonloppu 4.-6.8. Viljandissa. Ohjelmassa oli kunnianosoitus ja sepeleenlasku Viron vapaussodassa 1918-1920 menehtyneiden uhrien muistoksi. Ne suomalaiset, jotka ovat suojeluskunnan tukijäseniä, osallistuivat 5.8. harjoitukseen, jossa oli kenttälääkintää, ammuntaa ja oikeiden (kovien) käsikranaattien heittoharjoitus. Juhlallainen vietettiin harjoituspäivän päätteeksi. Päätöspäivänä tutustuttiin Viron sotamuseoon Tallinnassa.

Kunnianosoitus vapaussodan uhreille

Viljandin kaupungin vapauden aukiolle paljastettiin vuonna 1926 Viron vapaussodan uhrien muistomerkki. Neuvostohallinto tuhosi muistomerkin vuonna 1941. Muutama vuosi sitten käynnistyi hanke muistomerkin palauttamiseksi vapauden aukiolle. Isoon marmorijalustaan on kiinnitetty kaksi pronssista valmistettua ihmishahmoa ja uusi muistomerkki paljastettiin tämän vuoden juhannusaattona 23.6. Paljastuksen suoritti Viron presidentti Alar Karis.

Sakala Malevan henkilöstöä ja suomalaiset vieraat järjestivät muistomerkin tuntumaan perjantaina 4.8. Uusi tuore päällikkö majuri Lapp piti puheen, jonka jälkeen patsaan historia kerrottiin kuulijoille viron kielellä.

Päällikkö seurueineen laski patsaalle Sakala Malevan sepeleen. Sen jälkeen Keski-Suomen reserviläispiirin sepeleen laskivat piirin puheenjohtaja Perttu Hietanen ja toiminnanjohtaja Tapio Paappanen. Kumpikin sepele sai oman kunnialaukauksen pienoistykillä. Olimme ensimmäiset suomalaiset reserviläiset, jotka laskivat muistomerkille sepeleen.

Suojeluskunnan esittely

Siirryimme kunnianosoituksen jälkeen Sakala Malevan vuonna 2016 valmistuneelle kasarmille, jossa majuri Lapp esitteli suojeluskuntansa organisaatiota ja sen toimintaa. Tilaisuudessa jaettiin Antero Seppälälle ja Jukka Palmille Sakala Malevan ansioristit. Lisäksi kiitoskunniakirjan reserviläispiirille ja toiminnanjohtajalle vastaanottivat Perttu Hietanen ja Tapio Paappanen.

Huomionosoitukset

Reserviläispiirin lahjana 20-vuotisesta yhteistyötaipaleesta Sakala Malevalle luovutettiin Reserviläisliiton plaketti. Majuri evp Rein Kikas paljasti samanlaisella plakettilla ansiokkaasta yhteistoiminnasta suomalaisten kanssa. Reserviläisliiton pronssiset ansiomitalit luovutettiin seuraaville Sakala Malevan henkilöille: Silver Mäe, Kaspar Saul, Marek Susi, Ahto Alas, Leo Tuuha.

Kuvassa vasemmalla vuonna 1941 rikotun muistomerkin paljoja. Oikealla neuvostovallan aikainen kommunistisen puolueen hallintorakennus vuonna 1982. Virolaiset ovat sen sittemmin räjäyttäneet maan tasalle. Kuva: Endel Veliste.

Reserviläispiirin huomionoitoukset

Juha Vimpari

Sakala Malev -suojeluskunnan päällikkö majuri Lapp otti vastaan Keski-Suomen Reserviläispiiriin kiitoksena Reserviläisliiton plaketin. Majuri Lapp oli aloittanut Sakala Malev -suojeluskunnan päällikkönä hiljattain tämän vuoden keväällä.

Juha Vimpari

Keski-Suomen Reserviläispiiriin kiitoksena Reserviläisliiton plaketti luovutettiin majuri evp Rein Kikasilta kiitoksena pitkäaikaisesta yhteistoiminnasta. Majuri evp Rein Kikas on palvellut Viron rajavartiolaitoksessa ja toiminut myös Sakala Malev -suojeluskunnan päällikkönä.

Harjoitukset todellista toimintaa

Sakala Malev

Harjoitukseen osallistuneet saivat kokea, millaista on heittää aitoa käsikranaattia. Monelle se oli ensimmäinen kokemus välineestä.

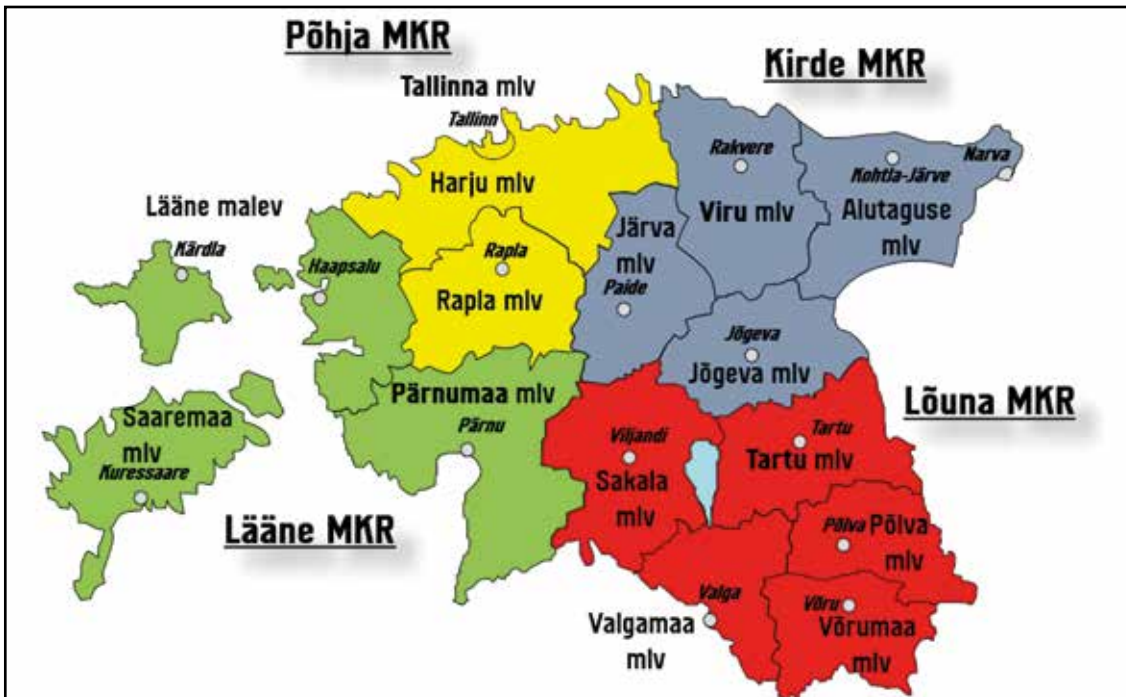
Sakala Malev

Perinteinen rynnäkkökivääriammunta oli harjoitusohjelmassa kaikille lauantaina 5.8.2023 suojeluskunnan ampumaradalla.

Sakala Malev

Kenttälääkintärastilla harjoiteltiin mm. erilaisia kiristysiteitä. Elina Argillander on sitonut Perttu Hietasen reiden. Valvoja toteaa asian.

Viron suojeluskuntajärjestelmästä

Päätoimittaja
Tapio Paappanen

Viron Kaitseliit (Suojeluskunta) on jaettu neljään maanpuolustusryhmään (MKR). Jos verrataan meidän maanpuolustuksemme organisointiin, niin vastaavuutta olisi haettava aikanaan toiminnassa olleesta maanpuolustusaluejosta. Jokaisen MKR:n alueella on 3–4 malevaa ja näistä yksi on koko MKR:n alueella tapahtuvan toiminnan johtamisesta vastuussa oleva maleva. Malevaa voidaan nimittää myös paikallispataljoonaksi. Viron Kaitseliit -järjestelmä on osa kokonaisuusmaapuolustusta. Poikkeusoloissa se muodostaa osan Viron puolustusvoimien sotilasorganisaatiosta.

Sakala Malev

Viron Viljandissa toimiva Sakala Malev -suojeluskunta perustettiin 7. syyskuuta 1917 ja se toimi aina kesään 1940 saakka, jolloin Neuvostoliitto miehitti maan ja koko suojeluskunta järjestönä lakkautettiin. Neuvostoliiton romahduksen lähestyessä Kaitseliitin Sakala Malev perustettiin uudelleen 9. helmikuuta 1990.

Nykyisin suojeluskuntalaisia on 561 jakautuen Naiskodukaitse-naisten osastoon (177), Noorde Kotkad -nuorten poikien osastoon (257) ja Kodutütreid -nuorten tyttöjen osastoon (270). Lisäksi on

kaksi yhteensä 275 henkilön erilliskomppaniaa ja erillisjoukkueet Ümera ja Lehtola vahvuudeltaan noin 166 henkilöä. Latvian rajan lähellä toimii Karksi Malevkond vahvuudeltaan 121 henkilöä. Keski-suomalaisia reserviläisiä on tukijäsenenä mukana Ümerassa.

Keskeiset tehtävät

Kaitseliit vastaa sotilaallisesta koulutuksesta. Jäsenet saavat ase- ja ampumakoulutusta, harjoittelevat sotilaan taitoja, taktiikkaa, pioneeri-, viesti-, eloonjäämis- ja lääkintätaitoja. Kaitseliitin alayksiköiden johtajat koulutetaan erikseen omiin tehtäviinsä. Juhlat muodostavat säännöllisen toimintamuodon samoin kuin erilaiset jäsenten kesken järjestettävät sosiaaliset tapaamiset liikunnan merkeissä.

Sakala Malevalla on käytössään vuonna 2016 valmistunut esikunta- ja kasarmirakennus, jossa on kolme luokkaa, majoitustilat 45 henkilölle, keittiö, kuntosali ja 50 metrin sisäampumarata. Ulkoampumaratoja on niin, että siellä voi ampua 150 metrin sekä yli 300 metrin etäisyyksiltä.

Tapio Paappanen

50 metrin sisäampumarata Viljandin kasarmin sisällä.

Tapio Paappanen

Kävimme tutustumassa Karksin Malevkondin toimintaan lähellä Latvian rajaa. Oikealla osaston päällikkö Erwin Tamberg.

Tapio Paappanen

Viljandin linnoituksen raunioita.

Viljandin linnoituksen trubaduuri

Me, jotka emme olleet Sakala Malevan harjoituksessa 5.8., saimme tilaisuuden tutustua Viljandin kaupunkiin Elina Aro-Ojapellon opastuksella. Linnoituksen raunioseinän suunnasta alkoi kuulua laulua. Sieltä meidän eteen asteli trubaduuriksi pukeutunut mies, joka laulunsa jälkeen selosti omaa historiaansa. Valmistui Kadettikoulusta vuonna 1968 ja siirtyi Ilmavoimien Viestikoulusta majurina reserviin vuonna 1985. Sen jälkeen hän opiskeli ortodoksipapiksi. Elämä on sittemmin kuljettanut hänet edellämainitun oppaamme puolisoksi pysyvästi Viljandiin.

Tapio Paappanen

Trubaduuri esiintynyt Jyrki Ojapelto vauhdissa. Taitava laulumies on esiintynyt oopperassa, näytellyt ja ohjannut näytelmiä.

– Vakaasti väylällä –

Asemakatu 4 a
40100 JYVÄSKYLÄ
(014) 411 0000

mikael.juujarvi@lakiluotsit.fi

Canon
Business Center JKL

Viherlandia
www.viherlandia.fi

Laadukasta painopalvelua

Tampereen
Offsetpalvelu

Pinninkatu 55 A, 33100 Tampere

Puh. (03) 2254 600

aineisto@offsetpalvelu.fi

www.offsetpalvelu.fi

TUPASWILLA
PAREMMAN OLOIN PERINNEKYLÄ

Kokouspäivät, perhejuhlat, Nasusafarit,
maailman suurin savusauna.

www.tupaswill.fi

Ränssintie 5 41370 Kuusa p. 0207410100

Suomi rakensi Viron puolustusvoimia

*Päätoimittaja
Tapio Paappanen*

Suomi oli 1990-luvulla vahvasti mukana rakentamassa Viron puolustusta. Neuvostoliiton hajottua maa tarvitsi toimivan puolustuksen. Luottamus vahvalle yhteistyölle lähti Viron tarpeesta ja Suomen halusta. Silloin Viron puolustusvoimia ei ollut. Maassa oli kyllä Venäjän armeijassa palvelleita asevelvollisia, jotka oli koulutettu osaksi suurvalta-armeijaa, jossa miehiä kootaan muttereiksi suurta koneistoa varten.

Neuvostoliiton romahtaminen käynnistäjänä

Yhteistyö käynnistyi heti sen jälkeen, kun Viro oli itsenäistynyt uudestaan elokuussa 1991. Suomesta tiedusteltiin heti, millaisia tukia se voisi Virolle antaa. Suomi suhtautui asiaan myönteisesti, mutta silloinen lainsäädäntö esti palkatun henkilökunnan lähettämisen koulutustehtäviin Suomen rajojen ulkopuolelle. Laki ei kuitenkaan estänyt virolaisten upseerien ja aliupseerien kouluttamista Suomessa. Vuosina 1991–1995 Suomessa koulutettiin yli 30 vi-

rolaista kadettia, joiden koulutus oli räätälöity heidän tarpeisiinsa. Lisäksi Viron ylimmälle sotilasjohdolle järjestettiin erikoiskursseja ja Lappeenrannassa toiminut Päälystööpisto järjesti aliupseerien koulutusta. Ulkopoliittisen johdon hiljaisella siunauksella – Mauno Koiviston presidenttikaudella – reserviin siirtyneet, vapaaehtoiset upseerit aloittivat 1993 virolaisten upseerien kouluttamisen myös Virossa.

Vuosi 1996 virallisti toiminnan

Virallisesti yhteistoimintaohjelma käynnistettiin kuitenkin vasta vuonna 1996, kun Viron uusi puolustusvoimain komentaja Johannes Kert pyysi apua Suomelta. Kenraali Gustav Hägglund otti hänet vastaan. Virolla oli kova tiedonnälkä, jota kuvastaa Kertin käyttämä kiinalainen sananlasku: ”Kun minulla on nälkä, älä anna minulle kalaa, vaan opeta minut kalastamaan”. Yksi Viron keskeisimpiä koulutustarpeita oli reserviupseerikoulutus.

Pentti Lehtimäki johtajaksi

Suunnitelma yhteistyön toteuttamisesta hyväksyttiin ulko- ja turvallisuuspoliittisessa ministerivaliokunnassa. Samalla puolustusvoimien silloinen henkilöstöpäällikkö kenraalimajuri Pentti Lehtimäki nimettiin projektin pääkoordinaattoriksi. Työ alkoi saman tien. Suhtautuminen sekä Suomessa että Virossa oli hyvin positiivinen. Suomi näki erittäin tärkeänä sen, että Viro on järjestäytynyt yhteiskunta, jossa on armeija ja poliisit niin kuin muuallakin demokraattisissa maissa.

Yhteistyö nykyisin tiivistä

Suomen ja Viron puolustusyhteistyötä kehitetään jo pitkään

Eversti Matti Lukkari syntyi Helsingissä 1936 ja kuoli vuonna 2012. Hän valmistui pioneiriupseeriksi 1959 ja on palvellut Korian Pioneirirykmentissä, Reserviupseerikoulussa, 1980-luvulla Keuruulla Keski-Suomen Pioneiripataljoonan komentajana ja Helsingissä Kadettikoulun johtajana 1988–1993. Hän erosi puolustusvoimien palveluksesta keväällä 1993.

Kuva muotokuvasta, joka on MpKK:n tiloissa Santahaminassa./TPa

voimassa olleen julkisen puitesiasiakirjan pohjalta, joka on uusittu viimeksi maiden puolustusministerien tapaamisessa Helsingissä tammikuussa 2017. Pää tavoitteet ovat yhteinen ymmärrys puolustuspoliittisista kysymyksistä, tiedonvaihto, puolustusvoimien tehokkuuden kehittäminen ja puolustusmateriaaliyhteistyö. Vajaa kymmenen vuotta sitten kirjatut periaatteet ovat edelleen relevantteja tavoitteita, kun molemmat valtiot ovat puolustusliitto Naton täysjäseniä.

Eversti evp Matti Lukkari ja Viro

Eversti Matti Lukkari toimi Kadettikoulun johtajana 1988–1993. Johtajana toimiminen osui vaiheeseen, jolloin Suomen upseerikoulutusta uudistettiin ja Kadettikoulusta tuli osa Maanpuolustuskorkeakoulua. Keväällä 1993 Lukkari erosi puolustusvoimien palveluksesta.

Kuvassa kenraaliluutnantti evp Pentti Lehtimäki. Hän toimi puolustusvoimien henkilöstöpäällikkönä ja evp aikana hän on ollut monien sotahistoriallisten matkojen oppaana, josta oheinen kuva on.
Kuva: Wikipedia

Ensimmäiset oppilaat Virossa Kadettikouluun

Syyskuussa 1992 Kadettikoululla Lukkari otti vastaan virolaisia nuoria miehiä, joille oli räätylöity kahden vuoden mittainen upseerikoulutus, jossa painotettiin kouluttajan ja komppanian päällikön taitoja. Näiden kadettien tarinat Viron itsenäisyystaistelusta, neuvostovankiloista ja puna-armeijasta, herättivät Lukkarissa mielenkiinnon ja suoranaisen tiedonnälän Viron tapahtumista.

Seuraavana vuonna Viron puolustusministeriö esitti hänelle pyynnön ryhtyä sotilaallisen neuvonantajan tehtävään, jossa Lukkari aloitti huhtikuun 1993 alussa. Vapaaehtoisiksi apulaisiksi hän sai rekrytoitua touko-kesäkuun vaihteeseen mennessä kuusi suomalaista evp-everstiä.

Toiminta ensi askeleitaan ottaavassa armeijassa ei ollut helppoa. Nuorten upseerien tietämys oli vaatimatonta, mutta heidän vilpittömän tiedonjansonsa korvasi tietojen puutteet. Suomalaiset eivät tyrkyttäneet Suo-

men puolustusvoimien mallia vaan edellyttivät, että virolaiset rakentavat omannäköisensä armeijan.

Eriävät näkemykset

Viron puolustusvoimien komentajaksi valittiin vuonna 1993 eversti Aleksander Einseln, joka oli syntyperäinen virolainen ja Viron laillinen kansalainen. Hän oli kuitenkin palvellut USA:n armeijassa osallistuen niin Vietnamin kuin Korean sotiin. Einselnin käyttäytyminen herrasmies Lukkaria kohtaan ei ollut kohteliasta, vaan hän näytti Lukkarille ovea eikä halunnut ottaa vastaan suomalaisen neuvoja.

Eversti Lukkarinkin kohteliaisuus alkoi säröillä ja hän kutsui julkisesti Einselniä ja tämän amerikkalaisia eläkeläisavustajia ”huru-ukoiksi”. Einselillä ja Lukkarilla oli erilaiset käsitykset siitä, miten Viron pitäisi järjestää puolustuksensa. Yhdysvaltain armeijan oloihin harjaantunut Einseln ei Lukkarin mukaan ymmärtänyt, miten pienessä maassa pitää toimia.

Hän yritti ratkaista asioita suuren rahan voimin, jota Virossa ei kuitenkaan ollut. Lukkarin neuvonantajan rooli Virossa jäi näin yhden vuoden mittaiseksi.

Potkuja annettiin

Einseln näytti ovea myös niille vähäisille Viron ammattiupseereille, joiden kykyyn ja isänmallisuuteen hän ei luottanut. Kiisat ylimmän poliittisen johdon kanssa johtivat viimein siihen, että presidentti Lennart Meri antoi Einselille potkut joulukuussa vuonna 1996.

Marko Vanninen Lukkarin apuna

Vapaaehtoiset suomalaiset upseerit aloittivat Viron puolustusvoimien rakentamisen ja oli tietenkin luonnollista, että työhön tarvittiin monenlaisia osaajia. Keski-Suomesta mukana oli nykyinen reservin sotilasmestari Marko Vanninen. Hän otti rohkeasti yhteyttä asioita hoitaviin tahoihin ja lopulta eversti evp. Matti Lukkari otti

Sakala Malev

Sotilasmestari Marko Vanninen

hänet projektiin mukaan, joka alkoi vuoden 1994 alussa. Marko Vanninen oli kouluttamassa jalkaväkipataljoonan miehiä paikassa, mikä sijaitsee 25 kilometriä Tallinnasta itään. Komppaniatason koulutusta suunniteltiin ja opettamisen alkeet olivat jokapäiväistä leipää. Joukko, jota opetettiin, oli varsinainen sekalainen seurakunta. Tehtävissä löytyi neuvostoajan sotilaskoulutusta saaneita ja suojelukuntajärjestössä toimineita. Yhtenäinen toimintamalli piti saada heille toimivaksi.

Viron upseerikurssi päättyi Pioneerikoulussa 30.8.2001

Elokuun lopussa 2001 vietettiin Keuruulla juhlahetkeä, kun tammi-kuussa alkanut Viron upseerikurssi päättyi Pioneerikoulussa 30.8. Virossa saapui paikalle kenraaliluutnantti Johannes Kert. Hän oli toiminut Viron puolustusvoimien komentajana vuosina 1996–2000, jonka jälkeen hän toimi seuraajansa neuvonantajana ja

Maavoimien komentajana. Kurssilta valmistui seuraavat nuoremmat luutnantit (kuvassa vasemmalta oikealle): Vesle Pöder, Vallo Laul, Ullar Luhaste, Ivo Jurak, Marek Värk, Edvard Sül, Raul Kütt, Kaspar Saul, Janek Zöbin ja Madis Nõmme.

Tapio Paappanen

Kenraaliluutnantti Johannes Kert Keuruulla Viikinhovin edessä 30.8.2001.

Tapio Paappanen

Keski-Suomen reserviläisten yhdistyksistä saapui lipunkantajat veteraani- ja maanpuolustusjärjestöjen lippulinnaan.

Ukraina taistelee koko Euroopan puolesta

Eversti Vesa Mäntylä Laukaan maanpuolustusjuhlassa

Päätoimittaja
Tapio Paappanen

Ilmasotakoulun heinäkuun saapumiserä oli ensimmäinen Nato-Suomen varusmiesjoukko, joka vannoi sotilasvalansa Laukaassa 12.8. Ilmasotakoulun johtaja eversti Vesa Mäntylä kertasi puheessaan kansainvälisen tilanteen muutosta. -Viime vuosi toi sodan todellisuuden lähelle päivittäisiä ajatuksiamme ja joudumme vielä tänäänkin seuraamaan Venäjän laitonta hyökkäyssotaa Ukrainassa. Sotaa, jossa Ukraina taistelee itsenäisyytensä ja osin myös koko Euroopan turvallisuuden puolesta. Sodan myötä on varmasti tullut selväksi, että nykymaailmassa turvallisuus ei ole itsestään selvä asia. Sen eteen on tehtävä työtä joka päivä, totesi eversti Mäntylä.

Viime vuoden helmikuussa alkanut kehitys on johtanut siihen, että länsimaat ovat hyvin yhtenäisiä Venäjän vastaisissa pakotteissa sekä annettavassa tuessa Ukrainalle. Taistelut ovat olleet rajuja, joissa puolin ja toisin on kärsitty suuria tappioita. Ukraina on osoit-

tanut maailmalle periksiantamattomuutta ja lujaa tahtoa puolustaa itsensä määräämisoikeuttaan.

Veteraanisukupolvi joutui lunastamaan valan merkityksen

Sotilasvalan merkityksestä eversti Mäntylä totesi alokkaille, että se ilmentää suomalaisen sotilaan arvopohjaa sekä yhdistää koko kansaamme ja eri sukupolvia. Toisen maailmansodan päättymisestä on kulunut jo yli 77 vuotta. Veteraanisukupolvi lunasti lupauksensa Talvi-, Jatko- ja Lapin sodissa, kun isänmaa heitä tarvitsi. Heidän ansiostaan meillä on tänään vapaa ja itsenäinen isänmaa. Puheensa päätteeksi eversti Mäntylä nimitti alokkaat lentosotamiehiksi.

Panu Moilanen

Juuri valan vannoneet Ilmasotakoulun tuoreet lentosotamiehet valmistautuvat ohimarssiin.

Matti Hyvärinen

Hyvä lentosää mahdollisti sen, että Ilmavoimien Hawk-hävittäjät tervehtivät Laukaan keskustaa ennen ohimarssin ylilentoa.

Pauliina Ylitalo vastaanotti Majurin Mediamalja -palkinnon Laukaan maanpuolustusjuhlan pääjuhlassa.

Majurin Mediamalja Pauliina Ylitalolle

Tapio Paappanen

Historiantutkija ja sanomalehti Keskisuomalaisen toimittaja Pauliina Ylitalo palkittiin tämän vuoden Majurin Mediamalja -palkinnolla. Palkinto on ikuisesti kiertävä ja kunnioittaa professori Erkki Laatikaisen mittavaa elämäntyötä vapaaehtoisen maanpuolustuksen hyväksi hänen toimiessaan sanomalehti Keskisuomalaisen päätoimittajana.

”Jopa hevosista on puhuttu enemmän”

Pauliina Ylitalo on ansiokkaastoi nostanut keskusteluun naisten aseman sotien aikana rintamaloissa ja varsinkin kotirintamalla. - Miehistä ja jopa hevosista on puhuttu enemmän kuin naisten roolista, totesi Pauliina Ylitalo kiitospuheessaan. Naisten työstä sota-aikana on vielä paljon tutkittava. Naisten työ jatkui myös rauhan tultua. Sodasta kotiutui fyysisesti ja henkisesti haavoittuneita miehiä. Osa miehistä ei palannut rauhan ajan töihin koskaan. - Näissä tilanteissa naiset kannattelivat arkea, sanoi Ylitalo. Ensimmäisen kosketuksen sota-ajan naisten työhön hän sai kuunnellessaan isoäitinsä tarinoita sotasairaalaista ja sairasjunasta.

Tapio Paappanen

RUK 130 - SMILE Kurssiveljet viettivät leppoisan päivän Jyväskylässä

Päätoimittaja
Tapio Paappanen

RUK:n kurssi 130 päättyi Haminassa 1969. Kurssi sai nimekseen ”Smile”. Tilaisuuden avasi Uuraisilta kotoisin oleva emeritus opettaja Hannu Koskinen, joka kertoi Haminan ajan olleen niin reilua ja hauskaa aikaa, että siitä kurssin nimi ”Smile” on peräisin.

Kurssiveljet ovat kokoontuneet säännöllisesti sen jälkeen kun kurssista oli vuonna 2009 kulunut 40 vuotta. Aluksi kokoonnuttiin Etelä-Suomessa ja viime kesänä kokoonnuttiin Jyväskylään. Sen verran hyvältä tuntui kokoontua keskeiseen Suomeen, että myös tämän vuoden kokoontuminen toteutui 15.8. Jyväskylässä.

Sirpa Pietikäinen toi tervehdyksensä etänä

Ohjelmassa oli kurssiveljien luentojen lisäksi europarlamentaarikko Sirpa Pietikäisen noin tunnin mittainen luento etäyhteydellä Euroopan turvallisuusnäkökohdista. Yksilön kokonaisturvallisuus pohjautuu pitkälti ”veljeä ei jätetä” -periaatteeseen, elämän tulisi olla elämisen arvoista. - Ihminen, jolla ei ole enää mitään menettävää on vaaraksi ympäristölleen, koska hän voi käyttäytyä arvaamattomasti, kertoi Pietikäinen. Ilmaston muutos, luontokato, lisääntyvät päästöt, lämpöennätykset pohjois- ja etelänavoilla heijastuvat turvallisuuteen. Nyt on jo 25 maata, jossa lämpötila voi nousta 50 asteeseen. Silloin on jo niin kuuma, että ihminen ei seläisessä olosuhteessa voi elää. Köyhyys, sairaudet ja vesipula tulevat aiheuttamaan ihmisten liikkuvuutta pois sieltä missä ei voi elää. Tiedossa on ollut jo kauan mitä ilmastomuutoksen torjumiseksi pitäisi tehdä, mutta Pietikäisen mukaan tarvittavia toimia on tehty liian hitaasti.

Kurssiveljien kesken syntyi vilkas puheenporina Hotelli Alban kokoushuoneessa välittömästi, kun kaverit näkivät toisensa.

Turvallisuuspoliittisessa ajattelussa Pietikäinen korosti Euroopan omaa puolustusta

- Euroopan on otettava kohtalonsa omiin käsiin, totesi Pietikäinen. Euroopalla on oltava oma kyky vastata ”Mainilan laukauksien” -tyyppisiin kriiseihin. Päätöksenteon olisi oltava nykyistä notkeampaa. Tällä hetkellä Natoon kuuluvissa maissa jokaisessa päätetään erikseen ja se vie aikaa. Pietikäinen jälleenkuulutti eurooppalaisia nopean toiminnan joukkoja, yhdistettyä tiedustelupalvelua ja eurooppalaista yhtenäistä sotateknikan teollisuutta. Euroopan ympäristössä on useita kriisiherkkiä alueita: Pohjois-Afrikka, Valko-Venäjä ja Venäjä. Näiden alueiden tapahtumat heijastuvat Eurooppaan ja täällä olisi oltava ennalta ehkäiseviä pidäkkeitä niitä vastaan.

Kiina ja Intia ovat valtioita, joista Eurooppa on täysin riippuvainen. Kaikista lääkeaineista valmistetaan siellä 70 %. Kiinan intresseissä on Venäjän tukeminen, joka puolestaan haluaa aiheuttaa Eurooppaan sekasortoa. Ukrainassa käytävä sota on etenemässä todella pitkäksi konfliktiksi ja osapuolia kuluttavaksi sodaksi. Kun se aikanaan päättyy, niin Ukrainan jälleenrakentaminen tulee olemaan voimainponnistus. Ukraina toivotetaan tervetulleeksi EU:n jäseneksi sen jälkeen, kun sen oikeuslaitos yms. on kunnossa.

Valmet-Martat toteutti traktorien hitauskilpailun niin, että pinkki-Valmet 20 kävi tyhjäkäyntiä, Anne Ronkainen työnsi koneen maaliin ja Inka-Milla Kekki oli koneen ratissa.

Tupaswillan perinneviikonloppu

Päätoimittaja
Tapio Paappanen

Laukaan Kuusa puhkeaa elämään elokuun viimeisenä viikonvaihteena. Tupaswillalla ylläpitää perinteitä. Nyt oli esillä lukumääräisesti useita maatalouselinkeinossa käytettyjä työkoneita, entisöityjä autoja, ensimmäisiä metsätalouteen suunniteltuja työkoneita. Toisen päivän yleisömagneetti oli traktorien hitauskilpailu, jossa oli yksi ylivoimainen Zetor. Eero Rintala vei voiton käyttäen 20 metrin matkaan aikaa 6 minuuttia ja 30 sekuntia.

Keski-Suomen reservipiirit esittelivät omaa toimintaansa osastolla, jossa pystyi kokeilemaan käden puristusvoimaa ja osallistumaan historian tietoviisas -kilpailuun. Jatkosotaan ajoittuvien kysymysten äärellä kävi koko ajan ihmisiä, jotka olivat hyvin kiinnostuneita myös ajankohtaisesta kansainvälisestä tilanteesta.

Eero Rintala Zetorillaan oli ylivoimainen traktorien hitauskilpailussa. Kuvassa hänen Zetor ryömii yli maaliviivan.

Äänekosken Ekoasepartion teltalla oli koko ajan isompia ja pienempiä asiakkaita. Suorituksia kertyi lähes 500.

Liisa Kautto ja Paavo Vesterinen ottivat osaa historian tietoviisaskisaan. Kilpailu kiinnosti lukuisia ihmisiä perinneviikonloppuna. Kaikkien vastauksien kesken arvotut puukot menivät Salla Kauppilalle ja Tapio Pesolalle.

Tyylinäyte "puttauspaikalta".

RESUL:n frisbeegolf kisattiin Saarijärvellä

Olli Rosti

Reserviläisfrisbeegolfin Suomen mestaruuksista kisattiin 12.8 Saarijärvellä sijaitsevalla Ahvenlammen 23-väyläisellä frisbeegolfradalla. Kilpailua varten tilattu aurinkoinen keli oli äärimmäisen tervetullut, kun mestaruuksia ratkottiin kahdessa eri sarjassa yhteensä 17 heittäjän voimin.

Kilpailukeskuksena toimi Särkilammen maja, jonka maanpuolustustäyteinen historia sopi tapahtumalle liki täydellisesti. Olihan kilpailua varten nostettu myös Suomen lippu salkoon.

Tapahtuman ruokapuoli oli mietitty hengen mukaiseksi ja tarjolla olikin väepelin omakätisesti valmistamaa herkullista hernekeittoa lisukkeineen.

Avoimen luokan kilpailussa osallistujamäärä jäi pieneksi, mutta nelikko ratkoi mitalisijat hyvässä hengessä. Loppujen lopuksi Keski-Suomeen saatiin kaksin kappalein avoimen luokan mitaliteita, kun Saarijärven reserviläisten Olli Rosti ja Ilpo Liimatainen nappasivat ensimmäisen ja kolmannen sijan.

Miehet 50 -sarjassa osallistujamäärä sekä kilpailutaso olivatkin avointa luokkaa suurempia ja mestaruudesta lähti kilpailemaan 13 reserviläistä. Ensimmäisen kierroksen jälkeen tilanne oli täysin

auki, kun neljä heittäjää olivat viiden heiton sisällä. Loppujen lopuksi myös M 50 -sarjan voitto rantautui Keski-Suomeen, kun frisbeegolfin monitoimimies, Kivijärven reserviläisten Petri Kotilainen nappasi mestaruuden neljän heiton turvin. Hopeasta käytiin kiivas kamppailu aina viimeiselle väylälle asti, mutta tällä kertaa sija jaettiin kahden heittäjän kesken.

Reserviläisfrisbeegolfin osallistujamäärään tuli hyvää kasvua haastavien koronavuosien jälkeen ja tapahtumalla onkin paljon kasvupotentiaalia tulevaisuudessa. Tulokset:

Avoim:

1. Olli Rosti, Saarijärven reserviläiset (-3)
2. Reko Sivonen, Turun reserviupseerit (+7)
3. Ilpo Liimatainen, Saarijärven reserviläiset (+21)

Miehet 50:

1. Petri Kotilainen, Kivijärven reserviläiset (-10)
2. Mika Hallikainen, Helsingin reserviläiset (-6)
3. Ilkka Moilanen, Pohjois-Savon rauhanturvaajat (-6)

Ilmasotakoulu

Upseerikokelas Konsta Naumanen ja priimusmiekkä.

Konsta Naumanen Ilmavoimien RUK:n 115 priimukseksi

Päätoimittaja
Tapio Paappanen

Keski-Suomen Reserviupseeripiirin puheenjohtaja Mika Pakkanen luovutti Ilmavoimien RUK:n 115-kurssin priimukseksi, upseerikokelas Konsta Aleksi Naumaselle Reserviupseeriliiton kunniamiekan n:o 519. Puheessaan Pakkanen korosti saatujen oppien soveltamista käytäntöön seuraavasti:

- Olette nyt saavuttaneet varusmieskoulutuksen huipun. Edessänne on opitun soveltamisen aika joukko-osastoissanne. Sotilasvalassa vannonne: ”Jos minut asetetaan esimiesasemaan, tahdon olla alaisiani kohtaan oikeudenmukainen, pitää huolta heidän hyvinvoinnistaan, hankkia tietoja heidän toiveistaan, olla heidän neuvonantajanaan ja ohjaajanaan sekä omasta puolestani pyrkiä olemaan

heille hyvänä ja kannustavana esimerkkinä.”

On teidän aikanne asettua joukon eteen ja huolehtia heidän hyvinvoinnistaan. Kaikki mitä teette, kasvattaa teitä. Sinnikkyys omien tavoitteiden saavuttamiseksi palkitaan. Myös siviilimaailma arvostaa teille annettua johtajakoulutusta. Useat esimiehet johtavat asioita, mutta ne, jotka todella menestyvät, kykenevät johtamaan ihmisiä. On tärkeää tunnistaa tavoite. Viestiä keinot sen saavuttamiseksi sekä tiedostaa kuinka motivoitua ja kehitetään alaisia tekemään parhaimpansa. Hyvän käskyn runko toimii myös siviilielämässä, totesi reservin kapteeni Mika Pakkanen tervetuloheikossään kurssilta valmistuneille upseerikokelaille.

ATS-tykinvetäjästä "kasvokuva".

Isojen ajoneuvojen keräily harrastuksena "Pikkupoikana piti saada mopo"

Päätoimittaja
Tapio Paappanen

Konneveden Osuuspankin toimitusjohtajan tehtävästä eläköitynyt Ari Heikkilä tunnetaan suurten ajoneuvojen keräilijänä ja niiden kunnostajana. Useampana vuonna hän on viihtynyt yleisöä varsin Laukaan Kuusassa Tupaswillan perinneviikonlopun aikana mm. MTLB-panssarivaunulla. Tämä "Ällitalli" liikkuu edelleen ja on yksi helmi Heikkilän ajoneuvojen kokoelmassa. Kalustosta löytyy niin länsimaisia kuin myös Neuvostoliiton valmistamia ajoneuvoja.

Tapio Paappanen

Harrastuksen isäntä Ari Heikkilä istahti ATS:n ajanpatinoimaan ohjaamoon kokeilla sen käynnistysalua. Nyt ei sitä löytynyt.

Eka mopo

Kysyttäessä, että mistä harrastus on saanut alkunsa, Ari Heikkilä vastasi näin: "Piti saada pikkupoikana mopo, mutta rahaa siihen ei ollut. Niinpä hän kiinnitti polkupyörän tavaratelineelle moottorisahan moottorin ja siitä jonkunlainen ketjuvälitys takapyörään. Tämä oli ensimmäinen mopo." Sen jälkeen nuo keräilyn kohteiksi kanavoituneet moottorit ja ajoneuvot ovat olleet varsin kookkaita menopelejä.

Mörkö tuli vastaan

Kun saavuimme ajoneuvojen säilytyspaikalle, niin ensimmäiseksi huomio kiinnittyi varsinaiseen "Mörköön". Ajanpatinoima ATS-tykinvetäjä siinä katseli meitä ruostunein silmin. Kyseessä on raskaan sarjan tykinvetäjä, josta et digitaalteknikkaa löydä. Raskaat telat ja lavalla käsivarren paksuiset vaijerit odottivat liikkeellelähtökäskyä. Tällä kertaa käynnistys ei onnistunut. ATS jäi lepäämään paikalleen.

Länsimainen tuulahdus näkyi heti alueen aitauksen läheisyydessä. Erittäin siisti Proto-Sisu oli tervehtimässä tulijoita. Tällä yksilöllä oli osallistuttu kilpailuun, jossa neuvostoliittolaisvalmisteinen Zil kisaili maastossa Proto-Sisua vastaan. Proto löi tässä kisassa Zilin. Molemmat merkit ovat palvelleet puolustusvoimiamme useampia vuosikymmeniä, ja Proto-Sisu valkoiseksi maalattuna on ollut usean YK-operaation käytössä.

MAZ-537 panssarivaunujen pelastusajoneuvo käynnistyi ja puski ilmoille massiiviset savut. Ajoneuvon käyttötarkoitus selviää alla olevasta kuvasta.

Kaksi aikakautta peräkkäin. Edessä Valmetin ensimmäisiä kokeiluja metsätraktorista. Takana neuvostoliittolaisvalmisteinen hinausmoottori-vene, joka oli tarkoitettu Ponttonikalusto 73:n lauttojen työntämiseen vesillä. Bilateraalisen kaupan myötä veneet tulivat Keuruun Pioneerivarikolle, jossa ne kunnostettiin. Aika näistä kuitenkin ajoi ohi ja varsinaiseen vesistötoimintaan ne eivät ehtineet, vaan poistetun materiaalin huutokauppa oli niiden loppusijoituspaikka.

Harrastuksen haasteet

Vanhan ajoneuvon entisöinti vaatii pitkäjänteisyyttä. Varaosien saanti voi kestää pitkäänkin ja entisöintiprojekti voi olla vuosia paikallaan. – Mitään ei pidä tehdä väkisin, totesi Ari Heikkilä. Kun aikaa kuluu, monesti liikkuvat palaset löytävät toisensa ja projekti valmistuu. Hektisen työn vastapainona tällainen harrastus on paikallaan. – Toistaiseksi se on ollut parasta pään tyhjennysaikaa silloin kun sille on ollut tarvetta, kertoi Ari Heikkilä, jonka kädet muodostavat taikasauvan oli sitten kyseessä MAZ-537:n jarrut tai ensi vuonna 100 vuotta täyttävän Fordin käynnistys. Molemmista tarvitaan kohteen vaatimaa ”herkkyyttä”.

SAMSUNG HUOLTO

Valtuutettu Samsung-merkkihuolto mobiililaitteille

Huollosta vastaa Aito Support Oy
Vasarakatu 29, 40320 Jyväskylä
www.aitosupport.fi
jyvaskyla@aitosupport.fi
030 - 6363840

AITO SUPPORT

NCC

Paikallinen elämänturvayhtiösi

LÄHITAPIOLA

Keski-Suomi

Laadukasta sisäilmaa

Jyväskylä | Espoo | lindab.fi

Lindab®

Riskcraft

Vakuutusmajuri.fi

Vakuutusten kilpailutus, korvauspäätösten oikaisu
web: riskcraft.fi blogi: vakuutusmajuri.fi

"Lepo on lentävä liike", sanoi alokas kun yläpunkalta putosi!

Kuinka moni reserviläinen muistaa tuon tekstin vielä omalta varusmiespalvelusajaltaan Sotilaskodin kanttiinin postikortissa? Tuohon "vanhaan hyvään aikaan" oli postikortit kova viestiväline kotijoukkojen ja palvelustaan suorittavan soturin välillä. Puhelinkoppeihin oli pitkät jonot ja koko iltaa ei ollut mahdollista jonottaa – varsinkin toisten samalla ajalla nauttiessa kaffia ja sotilaskodin munkkeja. Parempi oli siis kirjoittaa postikorttiin.

Postikortit ovat valitettavasti jääneet paljolti seisomaan korttitelineisiin – valitettavasti. Sekin vähäinen tekstin kynäily voisi auttaa tämän päivän nuorta asevelvollista tuottamaan aivan luettavaa tekstiä älypuhelin symbolien ja lyhenteiden sijaan. Tekstin tuottaminen on osoittautunut jopa joissakin tapauksissa sangen haasteelliseksi. Koulujen PISA -tuloksissa on Suomi tullut maiden välisessä sijoituksessaan laskevalla trendillä alaspäin jo vuodesta 2012 alkaen. Opettajien havain-

tona on koulunuorison lisääntyvä älypuhelin käyttö niin tunneilla kuin vapaa-aikana –kin tuonut mukanaan aiemmin tunnistamattomia ongelmia. Keskittyminen on lyhytaikaista, ajatukset katkeavat, jatkuva puhelien kanssa "näprääminen" lisää levottomuutta – eli uusia lieveilmiöitä, joilla on myös pidempiaikaista vaikutusta yhdistettynä lyhyeksi jääviin yöuniin. Haitallinen tulos on jo nähtävissä. Onneksi asiaan on jo puututtu ainakin joissain osissa maata koulujen rajoittaessa puhelimen käyttöä vähintään opituntien aikana.

Puhelimet ja palvelusturvallisuus

Nykyisen puhelin tekniikan hyviä puolia, joita "arjen välineet" kursseillakin tulee esille, on nopean viestinnän mahdollistaminen joukon sisäisessä yhteydenpidossa. Kääntöpuolena on toki usean viestivälineen keskittymien paikantamisen riskit ja mahdollinen vastaisku voi seu-

rata nopeastikin tuohon kohteeseen. Normaalioloissa tämä ei onneksi ole se pahin lopputulos.

Varuspalvelustaan suorittavan kohdalla suurimmaksi ongelmaksi nousee "jatkuva soittaminen" vapaa-aikoina, jolloin tulisi aikaa käyttää päivän rasituksista palautumiseen sekä mahdollisimman hyvälaatuiseen yöunen saamiseen. Varsin usein näppäillään vielä "hiljaisuuden" aikana todella pitkään viestejä ja niin oma kuin muiden tupakavereidenkin lepoaika jää vähäiseksi tai ainakin häiriintyy. Heikon lepojakson toistuessa enemmän tai vähemmän jatkuvasti jo pelkkä väsymys lisääntyy ja virheiden todennäköisyys kasvaa. Lopputuloksena palvelusturvallisuus heikkenee ja väsymystilan kroonistuksessa onkin jo "soppa valmis".

Vaikka puhummekin älypuhelimista – tulee varsinaisen ÄLYN olla aina puhelimen käyttäjällä. Tekniikka on hyvä renki, mutta huono isäntä.

MPK:n kurssit ovat suosittuja

MPK:n kurssitoiminta on ollut kuluneena vuonna varsin vilkasta. Loppuvuoden kurssien osalta tulee vieläkin eteen tilanteita, etteivät kaikki hakijat aina mahdu suoraan kurseille ja paikka jonossa osuu kohdalle. Jonotuspaikoilta on sitten pyritty löytämään tilalle mahdollisissa peruutustapauksissa uusia kurssilaisia. Peruutusten määrä on kuitenkin äärimmäisen pieni ja käytännössä kaikki kurseille hyväksytyt hakijat käyttävät oman kurssipaikkansa. Onneksi myös vuonna 2024 voimme järjestää laadukkaita kursseja – kiitos siitä kuuluu pitkälti kaikille meidän vapaaehtoisille kouluttajillemme ja toimijollemme.

Mukavaa syksyä toivottaen!

Aarne Markko
Valmiuspäällikkö
MPK/Keski-Suomi

Jyväskylän Seudun Reserviläiset ry SYYSKOKOUS

Tiistaina 10.10.2023 klo 18.00 alkaen,
Sepänkeskus / Teams

Lisätietoja: <https://jyvaskylan-seudun-reservilaiset.reservilaisliitto.fi/>

Ilmoittautumiset: jsres.ry@gmail.com

Ilmoittautumalla saat kokouslinkin.

Tikkakosken Reserviläiset ry Sääntömääräinen syyskokous

Aika: Maanantai 16.10.2023 klo 18:30

Paikka: ABC Palokka, kabinetti. Palokanorsi 10, 40270 Jyväskylä
Käsitellään sääntömääräiset syyskokousasiat ja hallitukselle 7 vrk ennen kokousta tuodut asiat.

TERVETULOA!

Jyväskylän Reserviupseerit ry

SYYSKOKOUS

14.11.2023 17:00 – 21:00

Spinova / Woodspin

Woodspin, Eteläportti 15, Jyväskylä

Tervetuloa Jyväskylän Reserviupseerit ry:n syyskokoukseen Spinovalle ja Woodspinille. Paikkana Woodspinin uusi tehdas, Eteläportti 15.

Auton voi jättää rakennuksen oikealle puolelle isommalle parkkipaikalle. Sisään rakennuksen isoista lasisista pääovista toimistosiiven vasemmalta puolelta.

Klo:

17.00 – 18.00 kahvit ja yritysesittely

18.00 – JRU:n syyskokous

MAANPUOLUSTUSKOULUTUSYHDISTYS
FÖRSVARSUTBILDNINGSFÖRENINGEN

Ilmavoimat, Sami Väyrynen, JM Valkeajärvi

Turvallisuutta yhdessä.

ILMAPUOLUSTUSPIIRI Luonetjärven koulutuspaikka mpk.fi/ilmapuolustuspiiri

Koulutuspäällikkö Ahti Piikki +358 299 290 901, ahti.piikki@mpk.fi

Koulutuspäällikkö Mika Marin + 358 44 245 1742, mika.marin@mpk.fi

Avoimet kurssit

29.09.-01.10.	Pelastuskoiraleiri	Vanha esikuntakomppania
30.09.	Puolustusvoimien B ajo-oikeuskurssi.	Vanha esikuntakomppania
	Pv Moodle kurssi suoritettava 24.9. mennessä.	
20.-22.10.	Ilmapuolustus ja sotilaan jatkokurssi naisille	Ilmasotakoulu
17.-19.11.	Reserviläisille ammunta- ja pistooliammunnat 1-7, Erikoisammunnat E1 ja E2	Ilmasotakoulu

Kohdennetut kurssit

sitoutuneille kouluttajille ja Ilmavoimien reserviläisille: mpk.fi/ilmapuolustuspiiri

HÄMEEN MAANPUOLUSTUSPIIRI Tikkakosken koulutuspaikka mpk.fi/häme

Valmiuspäällikkö Aarne Markko +358 40 751 5233, aarne.markko@mpk.fi

Koulutuspäällikkö Pekka Nieminen +358 50 544 0503, pekka.nieminen@mpk.fi

Koulutuspäällikkö Aki Huttunen +355 50 556 9182, aki.huttunen@mpk.fi

29.09.-01.10.	Kyynel 23-sissiradistiharjoitus	Kokouskeskus Falco
29.09.-01.10.	Paikallisjoukkojen tiedustelukurssi, MÖRÖ 23	Vanha esikuntakomppania
07.-08.10.	Kurssinjohtajan kurssi	Vanha esikuntakomppania
13.-15.10.	Sotilaspoliisi jatkokurssi, SPOL 2	Vanha esikuntakomppania
21.10.	MPK Tikkakosken ja Maakuntakomppanian koulutuksen suunnittelu 3/2023	Vanha esikuntakomppania
27.-29.10.	Taistelu rakennetulla alueella peruskurssi TRA 1	Vanha esikuntakomppania
11.11.	Taisteluensiapukurssi	Vanha esikuntakomppania
18.11.	Komendantin Cup 3/2023, kivääri	Tikkakoski Itärannan kiväärirata

MPK:N VALTAKUNNALLISET VERKKOKURSSIT mpk.fi/koulutukset/verkkokoulutus

Kansalaisen kyberturvallisuus -verkkokurssi – turvallisempaan toimintaan digiympäristöissä.
Tutustu esittelyyn mpk.fi/ajankohtaista/digiturvallisuutta-verkossa ja tule opiskelemaan!

Katso paikalliset kurssit osoitteessa www.mpk.fi - koulutuskalenteri - valitse yksikkö kohdasta Tikkakoski tai Luonetjärvi – Hae. Voit hakea koulutuksia myös aihealueiden mukaisesti, jolloin näet koko valtakunnallisen tarjonnan. Kurseille ilmoittautuminen on mahdollista ainoastaan niille henkilöille, jotka ovat luoneet itselleen käyttäjätunnuksen MPK:n tietojärjestelmässä www.mpk.fi kohdasta kirjaudu.

Kurssikalenterit päivittyvät koko ajan!

Kursseja nuorille, paikallisjoukoille ja muille kohderyhmille.

www.mpk.fi

Ulkopoliittisen instituutin isännät ja keski-suomalaiset retkeläiset yhteiskuvassa.

Kesäinen retki Ulkopoliittiseen instituuttiin Väli-rastina Panssarimuseo

*Päätoimittaja
Tapio Paappanen*

Viime syksynä juhlittiin Keski-Suomen Reserviupseeri-piirin 70-vuotista taivalta, jolloin luennnoitsijana ollut Ulkopoliittisen instituutin tutkimusjohtaja Sinikukka Saari esitti meille kutsun: ”*Tulkaapas pojat käymään instituutissa*”. Mehän vastasimme kutsuun ja vierailuajankohta järjestyi elokuun 22. päiväksi. Ohjelmaan sisällytettiin parin tunnin pysähdys Panssarimuseoon ja päivän päätteeksi nautittiin päivällinen Katajanokan kasinolla.

Mikä on UPI?

Ulkopoliittinen instituutti (UPI) on eduskunnan yhteydessä toimiva riippumaton tutkimuslaitos, jonka päätehtävä on tuottaa tutkittua tietoa tukemaan faktapohjaista päätöksentekoa. Instituutti tutkii Suomen ulkopoliittikan keskeisiä teemo-

ja, kansainvälistä politiikkaa, taloussuhteita ja Euroopan unionin asioita. Instituutin johtajana toimii keskeisestä Suomesta kotoisin oleva Mika Aaltola.

Vierailumme isäntänä oli ohjelmajohtaja Harri Mikkola. Paikalla olivat myös Joel Linnainmäki, joka on toiminut edellisen hallituksen ulkoministeri Pekka Haaviston erityisavustajana ja Antti Pihlajamaa, joka toimii instituutissa vieraillevana tutkijana Maanpuolustuskorkeakoulusta.

Puolustus, pidäke ja pelote

Ajallisesti noin reilun tunnin aikana meille esiteltiin Suomen polkua kohti Naton jäsenyyttä, Suomen ja USA:n puolustusyhteistyötä (DCA) ja tulevien vuosien haasteita. Nato on puolustusliitto, joka muodostaa pi-

däkkeen ja pelotteen mahdolliselle hyökkääjälle, joka aikoo tunkeutua maaperällemme. - Olemme kokeneet kulttuurimuutoksen Nato-ajatteluun. Vanhakantainen mentaliteetti siitä, että miten Venäjä reagoi on jäänyt suomettumisen ajanjaksolle, totesivat alustajat. Faktata on se, että olemme aina Venäjän uhan alla ja se tulee kestämään pitkään. Tämän takia puolustuksemme rakentamisen on oltava pitkäjänteistä ja sen perusasioiden on ulotuttava yli vaalikauden. Tulevaisuus vaatii diplomatialta ja kansantaloutemme osaamiselta korkeaa tasoa.

Etupiirit?

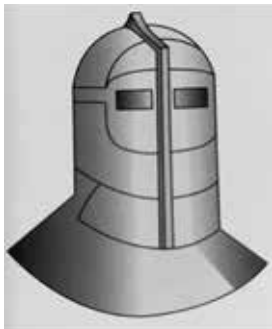
Yhteistyö USA:n kanssa varmistaa turvatakuiden toteutumisen Suomessa. - Itäinen naa-

purimme edustaa mafiavaltiota, joka ajattelee suurvallalla olevan ”lakisääteinen” oikeus etupiirijatteluun, totesi ohjelmajohtaja Harri Mikkola. Venäjä on revisionistinen, imperialistinen toimija, joka näkee rajojensa lähetyvillä olevien reuna-valtioiden suvereniteetin rajoittuneeksi. Ennen talvisotaa tämä sama asia on lausuttu historioitsijoiden suulla seuraavasti: Suurvallan legitiimi oikeus tulla puolustamaan omia etuja reuna-valtioiden maaperältä, vaikka väkisin. Reunavaltiot olivat Suomi, Viro, Latvia ja Liettua. Lukijalle kysymys: Onko mikään muuttunut 85 vuoden takaisesta ajattelusta Venäjällä?

Kolme ulottuvuutta

Naton huippukokouksissa on linjattu kolme alueellista puo-

lustussuuntaa: arktinen alue, Itämeri ja Alppien alue. – Suomella on annettavaa näihin, koska olemme arktinen ja Itämeren maa, totesi Antti Pihlajamaa. Puolustusvoimillamme on edessään haasteita sitä mukaa, kun alkaa selvitä Naton asettamat vaatimukset. Antti Pihlajamaa tutkii Naton ja Pohjois-Euroopan alueen turvallisuuspoliittista tilannetta ja valmistelee väitöskirjaa Iso-Britannian vaikutuksesta Pohjolaan.

Tapio Paappanen

Portinhoikan alueelta sotasaaliina 1944 saatu Neuvostoliiton ISU-152 panssari Parolassa.

Panssarimuseossa Kuningastiikeriä tapaamassa

Tapio Paappanen

Kuningastiikerin panssarointia ihmetellään porukalla. Vasemmalla Tero Tamminen, selin Mika Pakkanen ja oikealla Perttu Hietanen. Tämä Tiikeri on valmistunut Henschelin tehtaalta tammikuussa 1942 ja se ei osallistunut koskaan taisteluihin, vaan lähetettiin suoraan testialueelle.

Saksalaisen Tiger II:n virallinen tyyppimerkintä on Panzerkampfwagen VI Ausf.B. Tämä panssarivaunu tunnetaan myös nimellä Kuningastiikeri. Se oli toisen maailmansodan tehokkaimpia panssarivaunuja, koska siinä oli raskas panssarointi ja erittäin tehokas 88 mm tykki. Se oli maasodankäynnin yksi pelottavimmista välineistä. Kuningastiikerin etupanssaria ei tiettävästi läpäisty kertaakaan taisteluissa. Tykillä pystyi ampumaan aina 3 kilometriin saakka. Vaunun voimansiirrossa ilmeni kuitenkin heikkouksia ja 700 hevosvoimaisen bensiinimoottorin riittämätön teho rajoittivat lähes 70 tonnin painoisen panssarivaunun vaikuttavuutta. Kuningastiikeriin valmistettiin kahdet telat. Leveämpi tela tarvittiin taistelukentällä ja rautatiekuljetuksia varten vaunuun vaihdettiin kapeamat telat.

Tiger II -projekti käynnistyi Adolf Hitlerin vaatimuksesta kehittää panssarivaunu, johon tuli asentaa 88 mm tykki. Vaunussa on samoja piirteitä aiemmista Tiger I ja Panther vaunuista, mutta käytännössä Kuningastiikeri oli oma projektinsa. Vaunun ensiesiintyminen tapahtui liittoutuneiden maihinnousun jälkeen Normandiassa kesäkuussa 1944. Myöhemmin se osoitti voimansa myös itärintamalla puna-armeijan panssareita vastaan. Molemmissa suunnissa sillä tuhottiin runsaasti vihollisvaunuja. Tiger II:a valmistettiin kaikkiaan vain vajaat 500 kappaletta 1944–1945. Maailman museoissa on tiettävästi jäljellä vain 7 Kuningastiikeriä.

Tapio Paappanen

”Piiskatykilläkö se Hietanen siinä sivalteloo”.

Perttu Hietanen kokeili panssarintorjuntatykin simulaattoria. Digitaalinen ammus osui ja upposi vastustajan vaunun torniin.

Jyväskylän Reserviupseerit ry

Muistetaanpa treenata

Ammunta kuuluu jokaisen reserviläisen perustaitoihin. Reserviyhdistyksissä ammutaan oman lajiliittomme RESUL:in (Reserviläisurheiluliitto) pistooli- ja kiväärilajeja, joista jokainen varmasti löytää omansa, oli kiinnostunut staattisemmasta tai toiminnallisemmasta ammunnasta. Kannustan jäsenistöä tutustumaan lajeihin osoitteessa www.resul.fi ja maakunnan yhdistyksiä järjestämään säännöllisiä harjoitteluvuoroja näissä.

Mestaruuskilpailut eri ammuntalajien osalta alkavat tämän kesän osalta olla kilpailtu. Keski-Suomi olisi voinut näkyä aktiivisemminkin ja toivon että jatkossa saamme myös omasta maakunnasta joukkueet haalittua. Kilpailuja ei tarvitse jännittää, niissä on rento ja reipas

meininki ja ensikertalaiset otetaan lämpimästi vastaan ja kokeneemmilta kilpailijoilta saa aina hyviä vinkkejä.

Katseet kääntyvät kohta syksyn ja talvikauteen ja sisäraduille. Muistetaan treenata tänäkin aikana. Tarkkoja laukuksia toivoen.

Sotilasurheilu

Sain kesällä etuoikeuden toimia NATOn reserviupseerijärjestön CIOR sotilasmoniotteelukilpailun kilpailunjohtajana Santahaminassa. Apuna oli suuri 55:n vapaaehtoisten, pääasiassa reserviupseerin ja muuttaman reserviläisen, joukko. Kisoihin valmistauduttiin noin kolme vuotta. Valmistautuminen ei mennyt hukkaan, koska

toteutus oli osallistujien, noin 100 NATO:n vaikutuspiirissä olevan ulkomaalaisen, mielestä paras kilpailu pitkään pitkään aikaan. Keli suosi ja puolustusvoimat tarjosi lopulta mittavan ja laadukkaan tuen kilpailuun. Suurin tekijä oli erittäin osavat vapaaehtoiset reserviläiset, jotka omalla loistavalla ja ulkomaalaiset hätkähdyttävällä toiminnallaan saivat asiat tapahtumaan kuin itsestään.

Syysjotos 2025

Seuraava suurempi etappi tässä sotilasurheilun saralla on syysjotos 2025 Keski-Suomessa. Tuohon tapahtumaan tulee saada koko Keski-Suomi mukaan, mutta myös Jyväskylän alueelta monta tekijää. Haavee-

na on, että saisimme kaikilta Keski-Suomen paikkakunnilta partioita vetämään edes yhden rastin, on se sitten yhteistöiminnassa paikallisen VPK:n, SPR:n tai Partiolaisten kanssa. Mutta kaikki joukolla mukaan ja tehdään tuosta syysjotoksettakin onnistunut tapahtuma pitämällä pilkettä silmäkulmassa ja reippaasti vain tarttumalla asiaan.

*Santeri Heinonen
RESUL
ampumatoimikunta*

*Saku Liehu
RESUL
sotilasmoniottelutoimikunta*

Keurusseudun Reserviupseerit ry

Palveleva pankkimies ja maanpuolustaja Aulis Pajusaari 1934-2023

Pankinjohtaja Aulis Pajusaari kuoli 89-vuotiaana vaikean sairauden murtamana 2. heinäkuuta 2023. Hän oli syntynyt Virolahdella 1. huhtikuuta 1934 työmies Toivo ja Helvi Pajusaaren perheen vanhimpana lapsena. Lapsuutensa hän asui Virolahden Pajusaareessa, joka jäi sotien jälkeen luovutetulle alueelle. Perhe muutti sodan

jälkeen Haminaan, missä Aulis vietti nuoruutensa ja kävi koulunsa.

Aulis Pajusaari tapasi tulevan vaimonsa, Aunen vuonna 1962 yhteisellä pankkitoimihenkilöiden lomamatkalla Yllästunturin alueelle. Seuraavana vuonna kirjeenvaihdon jälkeen matka uudistettiin ja kihlat vaihdettiin vuonna 1963 ja heidät vihittiin vuonna 1964 Vilppulan kirkossa. Perheeseen syntyi kaksi lasta, Sanna ja Sami.

Maanpuolustustyö oli Aulis Pajusaarelle lähellä sydäntä. Varusmiespalveluksen hän suoritti Karjalan Prikaatissa Kouvolassa vuonna 1952. RUK kursilla 83 syntyi tiivis yhteys palvelutovereihin. Hän toimi myös Keurusseudun Reserviupseerit ry:n puheenjohtajana. Hänet ylenettiin majuriksi reservissä 6.12.1994.

Haminassa käynnistyi Aulis Pajusaaren perehtyminen pankkialalle jo vuonna 1952. Pankkialan tehtävät etenivät viisivuotisjaksoissa ja johtivat

vuoden 1975 lopulla Keuruulle SYP:n johtajaksi.

Aulis Pajusaaren elämää ohjasi palveluhenkisyys ja hän oli aktiivinen **Lions-toiminnassa**. LC-Keuruu otti vuonna 1997 yhden **Suomi-Pojan** kummipojakeen. Tällinnan Suomi-Poikien tapaamisissa ja avustamisessa Aulis oli aktiivinen toimija. Myös keuruulaisten sotiemme veteraanien toiminnan tukeminen kuului Auloksen elämään.

Aulis Pajusaari oli aktiivinen palvelija myös **SPR:n toiminnassa**. Vuosina 1980 - 2008 SPR:n hän toimi Keuruun paikallisosaston puheenjohtajana sekä piirihallituksen jäsenenä vuodesta 1992 vuoteen 2001.

Hänet oli huomattu ja palkittu useilla kunniamerkeillä ja ansiomitaleilla, joista tärkeimmät ovat Suomen Leijonan Ritarikunnan ansioristi ja Sotilasansiomitali.

Maanpuolustajana Aulis piti huolta omasta kunnostaan. Keuruun Karhunpojat sport-

tiklubin maanantain lenkkitapaamisissa Aulis oli säännöllisesti mukana vuodesta 1981 alkaen.

Pajusaaren henkireikä tiiviin pankkityön ohessa kuului kesämökki Tarhapäänjärven rannalla ja puuhailu siellä sekä talvikalastus verkoilla. Kalastusharrastus oli perua isältä Pajusaaren vesiltä. Aulis oli myös innokas kuorolaulaja jo Haminan ajoilta. Keuruun Mieslaulajat ja myöhemmin myös kirkkokuoro antoivat vastapainoa hektiselle pankkitoiminnalle.

Aulis viihtyi kaikkien ihmisten kanssa, mutta perhe oli tärkein osa Auloksen elämää. Aulista jäivät kaipaamaan vaimo Aune, lapset Sanna ja Sami sekä veljespiirien lisäksi lukematon ystävien joukko.

Hänet siunasi haudan lepoon pastori Merja Kaunismäki lähimpään läsnäollessa Keuruulla 28.7.2023.

*Olli Haapanen
Martti Makkonen*

Keski-Suomen Reserviupseeripiiri ry

SYYSKOKOUS

Keskiviikkona 11.10.2023 klo 18.00 Viikinhovi, Keuruu.
Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat.
Ruokailutarjoilu klo 17.30 alkaen.

Piirihallitus

Keski-Suomen Reserviläispiiri ry

SYYSKOKOUS

Keskiviikkona 11.10.2023 klo 18.00 Viikinhovi, Keuruu.
Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat.
Ruokailutarjoilu klo 17.30 alkaen.

Piirihallitus

Yritys kehitys

www.yrityskehitys.com

seltimil

tietoliikennepalvelut

• VALOKUITUYHTEYDET • KONESALIPALVELUT
www.seltimil.fi - Pertti Salmijärvi - p. 050 591 9305

Automaatiokaupan palveleva ammattilainen

HORMEL

Puh. (014) 338 8900, www.hormel.fi, e-mail: hormel@hormel.fi

Yhdessä olemme enemmän.

Yrittäjät

yrittajat.fi/liity

HandsOn Oy

HIKOILE, HYMYILE, HULLAANNU!

MAKUNAUTINTOJA
monipuolinen ravintolamaailma

POLSKI KYLPYLÄSSÄ
aina majoituksen yhteydessä

TANSSIT NELJÄNÄ ILTANA VIIKOSSA
sekä Apollo Barissa karaokea

LÄHELLÄ
vain 25 min. Jyväskylästä!

PEURUNKA.FI
PEURUNGANTIE 85, LAUKAA

Peurunka

Jousmäki

Taksikyydit ja tilausajot tarpeesi mukaan aina
50-paikkaiseen linja-autoon asti.
Myös pyörätuoli- ja parikuljetukset.

www.jousmaki.fi

Junkers-muistomerkki. Vuonna 1943 siirtolennolla Saksasta ollut Junkers JK-274 sai moottorivian ja putosi 40 km:n päässä Riiasta. Turmassa menehtyi neljä suomalaista sotilasta.

Salaspilsin entisellä keskitysleirillä menehtyneille lapsille tuodaan edelleen leluja.

"Ennen hauta vieraassa kuin orjuus omassa maassa"

Jääkärien jäljillä Latviassa

Matti Hyvärinen

Kuninkaallinen Preussin Jääkäripataljoona 27 osallistui Saksan itärintaman taisteluihin kesäkuusta 1916 maaliskuuhun 1917. Pataljoonan lähtövahvuus oli 1 254 suomalaista ja 203 saksalaista jääkäriä.

Näiden jääkärien jalanjäljille pääsimme Latviaan Pohjolan Matkan bussilla 23.- 26.8.2023. Kohteitamme olivat muun muassa legendaariset taistelupaikat Misse-joki, Schmarden ja Riianlahti.

Kaksi sotilashautausmaata

Kävimme kahdella saksalaisella sotilashautausmaalla, joissa lepää yhteensä kahdeksan suomalaista jääkäriä. Itärintamalla kaatui kaikkiaan 11 jääkäriä – he eivät saaneet rautaristiä, he saivat puuristin.

Misse-joen (Misa) taistelussa kesäkuussa 1916 kaatui neljä jääkäriä, joista kolme, Alfred Hyytinen, Mats Krongvist ja Ilmari Pahkajärvi on haudattu metsittyneelle Gallingin (Galin) sotilashautausmaalle.

Neljäs Misse-joen rintamalla kaatunut jääkäri Matti Nykänen on haudattu läheiselle saksalaiselle sotilashautausmaalle.

Toinen hautakohteemme oli Lazupin saksalainen hautausmaa, Deutscher Kriegerfriedhof Lazup, jonne on haudattu yhdeksän saksalaista ja viisi suomalaista Riianlahden taisteluissa kaatunutta jääkäriä: Frans Heinonen, Viktor Kamis, Emil Kantola, Einar Myntti ja Konrad Pehrsson. Lisäksi jääkäri Torsten Odén joutui venäläisten vangiksi ja kuoli sotilassairaalassa.

Hautakiviin kaiverretuissa nimissä on harmittavia "kirotusvirheitä", muun muassa Pehrsson on Berson ja Myntti on Myntli, mutta tämä ei heidän muistoaan himmennä.

Tämän Klappkalnciemsissa olevan hautausmaan vieressä on komea jääkärimuistomerkki. Siihen on kaiverrettu haudattujen suomalaisjääkärien nimet sekä tekstit: "Suomen vapauden puolesta olemme täällä kaatuneet" ja "Parempi hauta vieraassa kuin orjuus omassa maassa".

Schmardenin taistelun muistomerkki.

Taistelu käytiin Smārdešsā Latviassa heinäkuuta 1916 ja siihen osallistui JP 27:n pioneerikomppania. Hyökkäyksen jälkeen huomattiin, että kaksi suomalaista jääkäripioneeria, Paavo Heikki Kinnunen ja Matti Jaakko Fält puuttuivat. Etsintäpartio löysi Kinnusen kaatuneena ja Matti Fält löydettiin pahoin haavoittuneena vasta myöhemmin. Hän kuoli 13.8.1917 Hannoverin sotilassairaalassa.

Lapset koekaniineina

Kävimme myös saksalaisten vuonna 1941 perustamalla Salaspilsin keskitysleirillä (saks. Kurtenhof). Erityisen järkyttävä oli leirille tuotujen lasten kohtalo. Osa heistä joutui Saksan armeijalle verenluovuttajiksi, koska lasten veren katsottiin olevan parempaa kuin aikuisten. Leirialueella on kookas graniittilohkare, josta kuuluu mystinen jumputtava ääni. Sen sanotaan olevan verenhukkaan kuolleiden lasten sydämen ääni. Leirille joutui kaikkiaan 12 000 ihmistä, joista arviolta 2 000–3 000 kuoli.

Riianlahden hiekkaranta tuo mieleen Tuuloksen maihinnousupaikan Laatokan rannalla.

Brezhnevin Rolls-Royce

Matkan erikoisuus oli Riian moottorimuseossa (Rigas Motormuzejs) oleva edesmenneen Neuvostoliiton kommunistisen puolueen pääsihteerin Leonid Brezhnevin kannipaissään kolaroima Rolls-Royce Silver Shadow. Hölmistynyt Leonid nukke istuu edelleen autossa. Eipä tainnut Pravda (suom. Totuus) silloin repiä uutisotsikoita tapahtumasta...

Erittäin onnistunut matka, jonka johtajana toimi Erkki Ahvenainen ja oppaana Antti Nieminen, molemmat erinomaisia jääkäritietäjiä.

Toveri Leonidin Rolls-Royce Riian moottorimuseossa. Kolaroitua autoa ei ole entisöity. Renkaatkin ovat vielä kuraiset. Vodkan hajua ei enää tuntunut.

Jääkäri Einar Myntin hauta. Nimi on kirjoitettu väärin.

Sotiemme veteraanit -keräyksen Sormustaulut Konneveden reserviläisille

Jouko Hyppönen

Vuonna 2006 veteraanijärjestöt yhdistivät omat rahankeräyksensä kaikkien yhteiseksi Sotiemme Veteraanit -keräykseksi. Keräysvarat käytetään raha-avustuksiin, avustajatoimintaan ja kotiin vietäviin palveluihin, toimintakykyä ylläpitäviin palveluihin ja virkistystoimintaan. Keräyksen nykyinen nimi on Sotiemme Veteraanit I Sotiemme Naiset -keräys.

Keski-Suomi on menestynyt veteraanikeräyksissä piiripäällikkö Kari Kilpeläisen johdolla erinomaisesti. Maakuntamme on ollut koko keräyshistorian ajan kolmen parhaan piirin joukossa keräysten euromäärillä mitattuna. Pääsääntöisesti sijoitus on ollut valtakunnan ykkösjä.

Keski-Suomen erinomaiset keräystulokset kertovat vahvasta maanpuolustushengestä maakunnassamme. Keskisuomalaiset arvostavat veteraanisukupolven uhrauksia sotiemme ja jälleenrakennuksen aikana ja haluavat turvata sotiemme veteraaneille, heidän puolisoilleen ja leskilleen sekä sotalleskille arvokkaan vanhuuden.

Myös Konnevesi on pärjännyt keräyksissä erittäin hyvin. Konneveden keräystulos on pääsääntöisesti ollut maakunnan korkein euroa/asukas-vertaailussa. Parhaimmillaan tulos on ollut yli 2,5 euroa/kunnan asukas, mikä on valtakunnallistekin huipputulos. Hyvät keräystulokset selittyvät paitsi onnistuneilla varusmieskeräyksillä, myös Konneveden Reserviläiset ry:n omilla keräystempauksilla. Reserviläiset ovat keränneet varoja kunniakansalaisillemme muun muassa lipaskeräyksillä, vapaaehtoisilla kahvimak-suilla, arpojen myynnillä ja Konneveden reserviläiskuoron järjestämien konserttien tuotoilla.

Konneveden Sotaveteraanit ry:n järjestämällä veteraaniristeilyllä Konnevesi-järvellä piiripäällikkö Kari Kilpeläinen luovutti Konneveden Reserviläiset ry:lle ja paikallispiiripäällikkö Jouko Hyppöselle Sotiemme Veteraanit -keräyksen Sormustaulut Karin sanojen mukaan ”kiitoksena erittäin ansiokkaasta työstä sotiemme veteraanien hyväksi.”

Norvajärven hautakappelin hiljaisuutta. Vain luonnonvalo tulee ikkunoista kalkkikivilaattojen päälle, joihin on kaiverrettu 2 683 sotilaan nimi.

Saksalaisten sotilaiden hautausmaa

*Päätoimittaja
Tapio Paappanen*

Suomen rintamilla kaatui II maailmansodan aikana noin 15 000 saksalaista sotilasta. Suurin osa näistä vainajista haudattiin nykyisen Venäjän alueelle, esim. Parkkina-Petsamoon ja vanhaan Sallaan. Nykyisen Suomen alueelle kenttähautoihin haudatut saksalaiset koottiin suomalaisten poliisien ja eräiden vapaaehtoisten voimin yhteistyössä saksalaisten kanssa vuosina 1952-1959 ja siunattiin haudan lepoon Etelä-Suomessa Helsinki-Honkanummen ja Pohjois-Suomessa Norvajärven hautausmaalle. I maailmansodassa kaatuneita saksalaisia on Suomessa haudattuna 22 eri hautausmaalle.

Rovaniemen Norvajärvi

Norvajärveen työntyvässä luonnonkauniissa metsäisessä niemessä, 18 km Rovaniemeltä pohjoiseen, sijaitsee hautausmausoleumi, joka kätkee sisäänsä 2 683 kaatunutta saksalaista sotilasta. Hautausmaa on vihitty käyttöön 31.8.1963. Alue on luovutettu Suomen ja Saksan valtioiden välisellä sopimuksella saksalaisille hautausmaakäyttöön. Punagraniittisen mausoleumin korkeassa eteisaulassa on veistos ”Äiti ja poika”.

Mausoleumin pätilassa on 8 suurta kalkkikivitaaluriiviä. Yksittäisiin tauluihin on kaiverrettu kyseisen taulun alla lepäävistä vainajista nimi, sotilasarvo sekä syntymä- ja kuolinpäivämäärä. Vainajat ovat arkuissa levyjen alla olevissa hautaholveissa. Arkut on haudaan laskettaessa asetettu holviin siten, että jokaisen vainajan arkku sijaitsee suoraan nimitaulun alapuolella. Mausoleumin aulassa olevassa nimikirjassa on aakkosjärjestyksessä tunnistettujen vainajien nimet.

Mausoleumissa kävijää puhuttelee luonnonvalo ikkunoista, hämäryys ja hiljaisuus. Vuosittain paikalla käy lukuisia saksalaisia, jotka viettävät ajatuksissaan pitkiä hiljaisuuden hetkiä sodassa kaatuneiden muistolle.

Mausoleumin ympäristö

Hautausmaa-alueella on Norvajärven selkää vasten näkyvä kookas teräksinen risti. Sen juurella on muistotaulu, jossa teksti: ”Kunni- oituksemme kaikille niille sotilashaudoille, jotka ovat rakkauteksemme tavoittamattomissa ja siunaamme ne Jumalan rauhaan”. Ristillä muistetaan kaikkia niitä kaatuneita, jotka vielä ovat kenttähaudoissaan tai kadonneina.

Mausoleumin edusta on varovaisella puuston ja kasvuston hoidolla avattu niin, että Norvajärven selkä avautuu rakennuksen edestä. Hautausmaan pysäköintialueen itäreunassa on Suomen rintamalla 1941-1945 kaatuneiden norjalaisten muistomerkki. Tästä on noin 0,5 km matka edellä kerrotulle saksalaisten sotilaiden hautausmaalle.

Hautakappelin alueelle johtava kivinen portti.

Tapio Paappanen

Äiti ja poika -teos kappelin eteisessä.

Tapio Paappanen

Hautakappeli ja sen ympäröivää maastoa.

Tapio Paappanen

Teräksinen risti Norvajärven rannalla.

Keski-Suomen Maanpuolustaja

Lehti on Keski-Suomen reserviupseeri- ja reserviläispiirin tiedotuslehti. Se uutisoi pääsääntöisesti piirien alueen maanpuolustustahtumia. Lehteä ei voi tilata. Se sisältyy jäsenen suorittamaan jäsenmaksuun.

Keski-Suomen Maanpuolustajan seuraava numero 4/2023 ilmestyy joulukuussa viikolla 51.

Aineistot päätoimittajalle 30.11.2023 mennessä.

Osoitteenmuutokset:

RUL:

jasenasiat(at)rul.fi,
puh. 09 405 62011

RES:

jasenasiat(at)reservilaisliitto.fi,
puh. 09 405 62010

Julkaisijat:

Keski-Suomen reserviupseeripiiri ry
Keski-Suomen reserviläispiiri ry

Päätoimittaja:

Tapio Paappanen, Vitsakuja 3,
42700 KEURUU
Puh. 0400 626 695
Email: paatoimittaja(at)ksrespiirit.fi

Ilmoitusmyynti ja markkinointi:

Veijo Mononen, puh. 040 744 1444
Email: veijo.mononen(at)gmail.com

Sivunvalmistus- ja taitto:

Tapio Paappanen Ky, Vitsakuja 3,
42700 KEURUU

Painopaikka:

Tampereen Offsetpalvelu Oy

Kansikuva:

Viljandin vapaudenaukiolla 4.8.2023
Juha Vimpari

Lehden avustajia:

Hannu Karjalainen, Valkeakoski
Martti Porvali, Jyväskylä
Kimmo Sorko, Saarijärvi
Panu Moilanen, Jyväskylä
Perttu Hietanen, Korpilahti
Matti Hyvärinen, Korpilahti
Väinö Mononen, Eno

Keski-Suomen reservipiirit:

Toiminnanjohtaja Tapio Paappanen
Email:
reserviupseeripiiri(at)ksrespiirit.fi
reservilaispiiri(at)ksrespiirit.fi

Piiritoimisto:

Gummeruksenkatu 7
40100 Jyväskylä

Piirien verkkosivut ja Facebook:

www.ksrespiirit.fi
Verkkotoimittaja Juha Hyvärinen
Email: verkkotoimittaja(at)ksrespiirit.fi

Piirien puheenjohtajat:

Reserviupseeripiiri:

Mika Pakkanen, Jyväskylä,
puh. 040 500 7642

Reserviläispiiri:

Perttu Hietanen, Korpilahti,
puh. 040 507 1684

Piirien taloudenhoitaja:

Nina Pakkanen
talous(at)ksrespiirit.fi

ISÄNNÖINTIPALVELU

Asiakaslähtöinen palvelumme tuottaa ja välittää laadukkaita asumisen ja omistamisen palveluita. Pyydä tarjous isännöinnistä

Myös pienet yhtiöt!

Jyväskylän Kiinteistömestarit Ky
Kauppakatu 6, 40100 Jyväskylä
p. 0403 400 110
mestarit@kiinteistomestarit.com

RT Rakennusteollisuus

Talonrakennus • Rakennustuoteteollisuus • Infra • Talotekniikkateollisuus
• LVI-tekniinen urakointi • Pinta • www.rakennusteollisuus.fi

KAKKONEN-YHTIÖT

vitreo

Challenging city spaces

www.vitreo.fi office@vitreo.fi

Aatulantie 36
44200 Suolahti

puh. (014) 548 0200, fax 014-541 875

www.raminlvijarauta.fi

KESKI-SUOMEN
KAUPPAKAMARI

- kiinteistöoikeus
- riitojen ratkaisu • työoikeus
- perhe- ja perintöoikeus

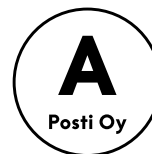
www.urtti.fi 0400 565 361

ENERGIA
keuruun sähkö • lämpö

**SÄHKÖÄ JA LÄMPÖÄ
KESKI-SUOMEN SYDÄMESTÄ**

www.keuruunenergia.fi

Posti Green

Turvallista palvelua 24/7

www.k2turvapalvelut.fi
24/7 päivystys
0100 5248 (2,50 €/puhelu + alv 24 %)

Hälytyskeskus

- Valvontaa yli 3 000 kohteessa, yli 700 kameralla
- Turvahälytysvalvonta
- Hälytyskuvavalvonta
- Palolinjojen valvonta

Kiinteistövalvomo

- Etähallintaa ja energiatehokkuutta yli 300 kohteessa
- Hälytysten arviointi ja toimenpiteet etäkäytöllä 24/7
- Energiatehokkuuden ja olosuhteiden optimointi
- Prosessien toiminnanvarmistus

Call Center

- Vastaanottaa yli 13 000 palvelupyyntöä kuukaudessa
- Valtakunnallinen palvelukeskus
- Palvelupyynnöt eri kanavista, kirjaus asiakkaan järjestelmiin
- Kiinteistötietojärjestelmä (huoltokirja) asiakkaalle

INFONIA®

Tiloja *sinulle*

www.infonia.fi

FRENDY

Liike-elämänlaadusta
huolehtiva IT-kaveri

www.frendy.fi

eners

Mutkatonta ylläpidon hallintaa

<https://eners.fi>

tieto-akseli

Arvon asiantuntijasi.

Taloushallinto | Palkanlaskenta | HR-palvelut | Tilintarkastus | Yritysjärjestelyt